

Scinteia

Organ al Comitetului Central al P.M.R.

Biblioteca Centrală Regională

PROLETARI DIN TOATE TARILE, UNIȚI-VA!

Anul XXXIV Nr. 6576

Joi 1 aprilie 1965

6 PAGINI — 30 BANI

Cooperativa agricolă de producție din Bărcănești, regiunea Ploiești, cultivă 400 ha cu grâu. La indicația specialiștilor, mecanizatorii de la S.M.T. execută lucrările de întreținere cu grapa rotativă

Foto: Gh. Amuza

TIMPUL SEMĂNATULUI

In zilele bune de lucru

IAȘI (coresp. „Scinteia”). — În regiunea Iași începutul primăverii se arată destul de capricios. Vremea se schimbă de la o zi la alta. Totuși țărânii cooperatori, mecanizatorii din S.M.T., lucrătorii din G.A.S. folosesc cu hărnicie fiecare zi bună de lucru pentru pregătirea terenului și semănat.

În cooperativele agricole din raioanele Birlad, Vaslui, Huși s-au și înșămîntat suprafețe însemnate. În gospodăriile agricole de stat din cadrul trustului Birlad, spre exemplu, s-au arat toate cele 642 ha rămase din toamnă, s-au discuit 3.200 ha din terenurile destinate culturii florizoarelor și a porumbului, s-au înșămîntat 900 ha cu mazăre din 1915 ha planificate și aproape 2.000 ha plante de nutreț. Și cooperatorii din raionul Birlad au înșămîntat cu culturi din epoca I 5.387 hectare. În comuna Cîrja, Mălusești, Blăgești și Bogdănița din acest raion s-au terminat de înșămîntat culturile din prima urgență. Rezultate bune la semănat au obținut și cooperatorii din Codăești, Tanacu, Muntești de Sus, Văleni și alții din raionul Vaslui.

La Codăești, în ziua de 29 martie tractoriștii Voinea Gheorghe și Vasile Nicolae semănau ultimele 20 de hectare cu mazăre. În livada tină de 60 de hectare se înșămîntă mazăre cu 4 semănători. La brigada din satul Rediu, condusă de Constantin Toma, peste 100 de cooperatori munceau la plantatul pomilor fructiferi. Pînă seara au terminat lucrarea pe cele 10 ha prevăzute a fi plantate.

La cooperativa agricolă de producție Tanacu, raionul Vaslui, munca este, de asemenea, bine organizată. Inginerul agronom Ion Lupu controlind din primele zile semănăturile de păioase, ogoarele și loturile rămase nearate din toamnă a stabilit lucrările care trebuie făcute. În taraula Mereni, tractoarele au

pornit de îndată să înșămînteze mazărea. În decurs de numai 8 zile, tractoriștii au terminat de înșămîntat 80 de hectare cu mazăre, 20 ha cu ovăz și 50 ha cu borșag.

De la Consiliul agricol regional am fost informat că semănatul culturilor din epoca I se efectuează de zor și în multe unități din raioanele de nord ale regiunii. Este necesar însă ca toate cooperativele agricole să urmeze exemplul fruntașilor în executarea la timp a înșămîntărilor.

Pe terenurile zvîntate

TIRGU MUREȘ (coresp. „Scinteia”). — Majoritatea unităților agricole din raioanele Luduș, Tîrnăveni, Tirgu Mureș, Reghin și Odorhei au trecut la pregătirea terenului și înșămîntarea culturilor din urgența I. La cooperativa agricolă de producție din Band, raionul Tirgu Mureș, se apropie de sfîrșit semănatul borceagului pe 36 de hectare și a mazării furajere. Pe unele suprafețe, grîul de toamnă a fost fertilizat cu azot de amoniu. Semănatul se desfășoară în ritm susținut și în cooperativele agricole de producție din Mîlaș, Gornești, Zau de Cîmpie, Sînpaul, Ghindari și altele. În unele locuri, zilele bune de lucru nu sînt folosite din plin. La cooperativa agricolă de producție Văleni, raionul Tirgu Mureș, din cauză că membrii consiliului de conducere și brigadierii nu au identificat terenurile mai zvîntate lucrează numai 5 din cele 12 tractoare. Aici sediul brigăzii de tractoare fiind amplasat în mod necorespunzător, mecanizatorii ocolesc zilnic 3-4 kilometri pentru a ajunge la loturile stabilite. Situații asemănătoare există și în alte cooperative agricole de producție. Se cere ca toate tractoarele și mașinile agricole cit și atelele cooperativeilor să fie folosite mai judicios pentru a se intensifica ritmul lucrărilor agricole.

ÎN ZIARUL DE AZI

■ Cetățeanul la ghișeu
LOGICA CERTIFICATELOR
(pag. a II-a)

■ Economie
finanțe, statistică
(pag. a III-a)

■ TEATRUL, ACT
DE CULTURĂ
de Radu BELIGAN
(pag. a IV-a)

■ Lingă cercul polar
(pag. a V-a)

■ Corespondență
din Atena
(pag. a VI-a)

Instalații de comandă centralizată

Colectivul Uzinelor „Electromagnețica” din Capitală a realizat prima instalație de comandă centralizată. Îp dispesc, pentru dirijarea vagoanelor pe căile ferate. Cu ajutorul ei, de la o stație principală de cale ferată, se pot transmite diverse comenzi către alte stații aflate în subordine și se controlează totodată executarea lor. Comenzile se transmit prin manevrarea aparatului de la un pupitr de comandă, iar controlul efectuării lor se realizează prin iluminarea automată a traseelor de cale ferată pe lumino-schemă pupitului.

Noua instalație, realizată pentru prima dată în țara noastră, contribuie la sporirea cu aproximativ 40 la sută a capacității de trafic pe porțiunea de cale ferată deservită de ea. Totodată, se mărește siguranța în circulația trenurilor și se asigură sporirea vitezei vagoanelor cu peste 30 la sută.

Primele instalații de comandă centralizată în dispecer pentru dirijarea vagoanelor vor fi date în exploatare în rețeaua căilor ferate.

(Agerpres)

Noutăți la Brazi

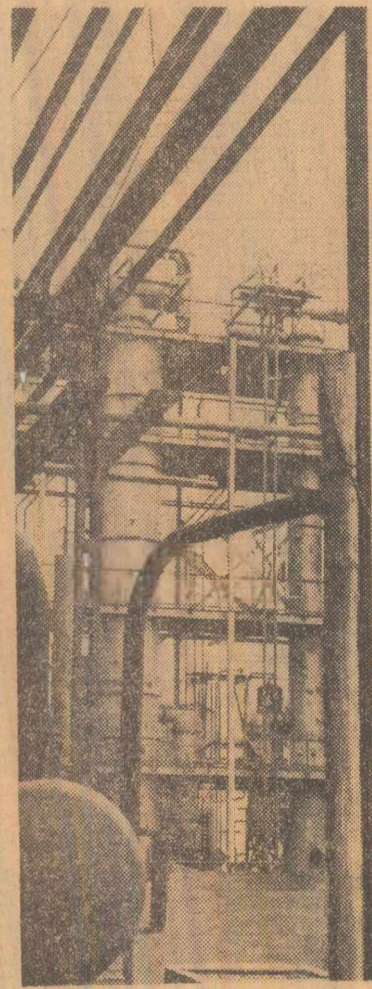
În preajma radinării de la Brazi se înmulțesc instalațiile moderne ale Combinatului petrochimic. Diferiți componenți ai instalațiilor noastre vor căpăta aici noi valori de întreținere prin transformarea lor în produse căutate de numeroase ramuri ale chimiei, în continuă și rapidă dezvoltare.

În ianuarie au început să lucreze o parte din instalațiile de la fabrica de olefine — unde se vor realiza anual 35.000 de tone de olefină de înaltă puritate și 20.000 de tone de propilenă. Etilena și propilena sînt produse de bază necesare fabricării unor mase plastice care se utilizează în industrie, în agricultură și la producția multor articole de larg consum. Luna aceasta vor începe probele tehnologice și la fabrica de polietilenă de presiune înaltă (una din masele plastice care se vor produce aici). Cu cîteva săptămîni în urmă a început să producă și fabrica de modificatori, care vor fi folosiți pentru realizarea supercordului de la Combinatul de fibre artificiale Brăila — o plază specială necesară la fabricarea cauciucilor pentru autovehicule. Într-un stadiu avansat se găsește lucrările de construcții-montaj la fabrica de oxid de etilenă și glicol — produs important în industria detergenților sintetici, cu aplicații în diverse sinteze chimice, în fabricarea de lichide antigel care împiedică înghețarea apei în radiatorii motoarelor sau explozie ș.a. Peste 80 la sută din utilajele acestei fabrici s-au și montat. Aici, procesele tehnologice bazate pe un înalt grad de automatizare vor fi supravegheate de la un tablou central de comandă. După ce au urmat o specializare corespunzătoare, cadrele tehnice care vor munci aici și-au preluat posturile.

Se înalță și alte obiective care vor contribui la dezvoltarea capacității de producție și la îmbogățirea gamei de sortimente realizate în acest combinat. Cu vreo două luni în urmă a început construcția fabricii de anhidridă ftalică, produs folosit la fabricarea plastifianților necesari producerii diferitelor articole de policlorură de vinil și a unui bogat sortiment de rășini sintetice pentru industria de lacuri și vopsele. Aici se apropie de sfîrșit construcția metalică, se execută montajul utilajelor gtele, se lucrează la estacadele pentru conductele de legătură care vor aduce materia primă, abur și apă. Lucrările de montaj se fac după o machetă care reproduce fabrica la scară, în toate detaliile, ceea ce înlesnește constructorilor execuția corectă și rapidă a lucrărilor.

Au început lucrările și la cea de-a șasea fabrică. Ea va produce oxigen și azot de mare puritate. În aprilie va începe montajul utilajelor. Consumatorii oxigenului produs vor fi întreprinderile din orașul Ploiești, iar azotul va fi întrebuințat în combinat la diferite procese tehnologice. La cele șase fabrici amintite au fost montate peste 16.000 de tone de construcții metalice și utilaje, dotate cu aproape 13.000 de aparate de măsură și control.

Sever UTAN

Pe șantierul de la Brazi

CALITATEA ȘI EFICIENȚA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI IDEOLOGIC

Îmbunătățirea continuă a calității muncii ideologice constituie o preocupare de seamă a Comitetului orașenesc de partid București și a comitetelor raionale din Capitală. Această preocupare și-a găsit expresie și în ultima plenară a comitetului orașenesc, care a analizat desfășurarea propagandei de partid în Capitală. Plenara a insistat în mod deosebit asupra principiilor factori de care depinde calitatea și eficacitatea propagandei și anume: asigurarea unui bogat conținut de idei, îmbunătățirea formelor organizatorice ale învățămîntului, perfecționarea pregătirii lectorilor și conducătorilor de seminarii. Asupra acestor aspecte ne vom opri în cele ce urmează.

Conținut bogat de idei

În conformitate cu indicațiile partidului nostru, comitetul orașenesc de partid, comanele și organizațiile de partid din Capitală orientează munca de propagandă spre înșurirea de către membrii de partid și masele de oameni ai muncii a necesitatilor teoretice ale marxism-leninismului, călăuză sigură în analiza și rezolvarea problemelor mereu mai complexe pe care le ridică realitatea contemporană în permanentă transformare, spre cunoașterea temeinică a liniei și hotărîrilor partidului, a aprecierii sale asupra problemelor vieții interne și internaționale. Documente ale partidului nostru, cum sînt Raportul la Congresul al III-lea al P.M.R., Declarația C.C. al P.M.R. din aprilie 1964, Raportul țarului Gheorghe Gheorghiu-Dej la cea de-a 40-a aniversare a partidului, expunerea înfătușă cu prilejul celei de a 20-a aniversării a eliberării patriei, au făcut obiectul unor ample dezbateri în toate cursurile și cercurile de studiu.

Operele clasice ale marxism-leninismului, documentele partidului nostru se află la baza întregului învățămînt de partid. Astfel, în lecțiile și seminariile de economie politică și economie concretă sînt aprofundate, pe baza acestora, probleme cum ar fi proprietatea socialistă, dezvoltarea bazei tehnice-materiale a socialismului, politica partidului de industrializare socialistă, de maximă valorificare a resurselor naturale ale țării, perfecționarea relațiilor de producție socialiste în etapa actuală, progresul tehnic și creșterea productivității muncii, îmbunătățirea calității produselor etc. În domeniul filozofiei, pe lângă dezbaterile unor probleme cu caracter general, privitoare la catego-

riile și legile fundamentale ale dialecticii, sînt studiate teme privind legile generale ale revoluției și construcției socialiste, statul democratic-popular ca principal instrument al construirii socialismului. În studiul istoriei partidului, materialele plenarei C.C. al P.M.R. din noiembrie-decembrie 1961, cuvîntările conducătorilor partidului și statului, ciclul de articole care au apărut în „Scinteia” cu prilejul celei de a 20-a aniversări a eliberării patriei dau posibilitatea explicării juste a celor mai importante momente din lupta dusă de partidul nostru de-a lungul deceniilor.

O mare atenție s-a acordat studierii problemelor referitoare la viața internațională, unitatea țărilor socialiste și a mișcării comuniste mondiale, lupta pentru apărarea păcii și dezvoltarea colaborării internaționale, în lumina Declarației C.C. al P.M.R. din aprilie 1964. Studiul documentelor partidului nostru a contribuit la ridicarea nivelului ideologic al învățămîntului și la o mai strînsă legare a lui de viață, sporind capacitatea membrilor de partid, a oamenilor muncii de a înțelege și analiza problemele actuale, interne și internaționale. Comitetul orașenesc de partid va acorda și în viitor o atenție deosebită studierii în toate formele de învățămînt a documentelor partidului nostru, va sprijini și mai mult lectorii, conducătorii de seminarii, în vederea aprofundării în lecții, ca și în dezbaterile cu cursanții, a problemelor teoretice ale economiei politice, socialismului științific, filozofiei marxiste.

Un învățămînt diferențiat

Este știut că un mijloc important de îmbogățire a conținutului propagandei, de sporire a eficacității sale îl constituie diferențierea învățămîntului de partid, organizarea lui potrivit preocupărilor și cerințelor diferitelor categorii de oameni ai muncii.

În prezent masele largi ale celor ce muncesc manifestă un interes puternic pentru cunoașterea aprofundată a politicii economice a partidului și guvernului, pentru dezvoltarea cunoștințelor lor de economie politică și economie concretă. De aici și marea atenție pe care Comitetul orașenesc, comitetele raionale din Capitală o acordă învățămîntului economic.

Ceea ce caracterizează acest învățămînt în prezent este legarea lui mai strînsă de practica construcției socialiste, de sarcinile concrete

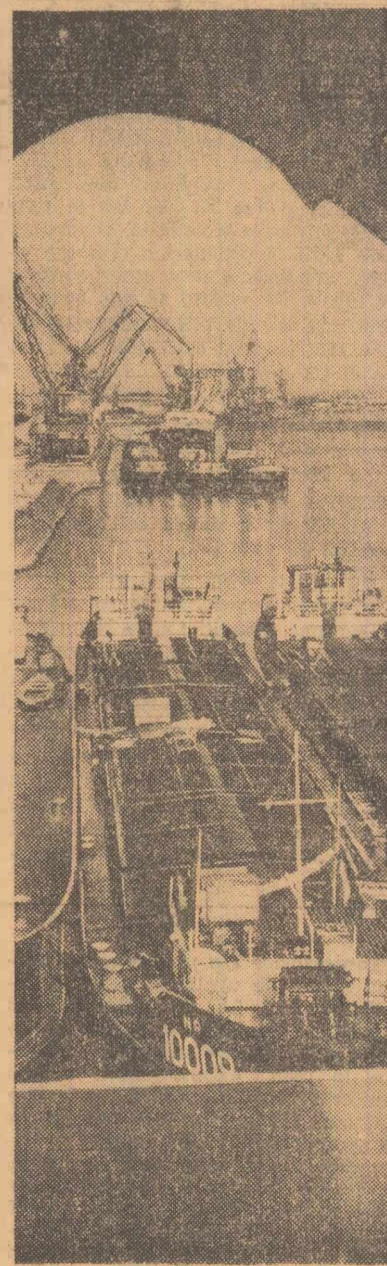
ale producției în Capitală, în raioanele și întreprinderile în care municele cursanți. Organizații de partid ca cele de la „Semănătoarea”, Uzinele „23 August”, Uzina de mașini electrice și altele obișnuiesc să consulte la întocmirea programelor de studiu, muncitorii fruntași, ingineri, tehnicieni și maeștri, introducînd, la propunerea acestora, teme corespunzătoare sarcinilor și problemelor locale. La uzinele „23 August”, unde utilizarea cu tehnica modernă a ridicat numeroase probleme privind utilizarea ei din plin, au fost introduse, în programul cercurilor de economie concretă, teme legate de folosirea intensivă a capacităților de producție.

În prezent, eforturile organizațiilor de partid din întreprinderi sînt îndreptate spre realizarea sarcinilor de plan pe anul 1965 și în mod deosebit spre îmbunătățirea calității produselor, punerea în funcțiune a termen a noilor obiective, îndeplinirea exemplară a sarcinilor de export — obiective a căror importanță a fost puternic subliniată la plenara C.C. al P.M.R. și sesiunea Marii Adunări Naționale de la sfîrșitul anului trecut. Învățămîntul economic ține și el pasul cu aceste preocupări. Comitetul orașenesc, comitetele raionale îndrumă lectorii, propagandiștii să nu se ocupe doar într-un mod general, în lecții, seminarii, de cursanți, ci să-i ajute să realizeze în cunoașterea căilor concrete de rezolvare a lor în întreprinderea unde muncesc; și de pildă, în ceea ce privește calitatea, să contribuie ca lupta pentru calitate să devină o preocupare de seamă a fiecărui colectiv, în toate fazele procesului de producție, pe baza cunoașterii criteriilor precise, tehnice, ale calității în ramura și întreprinderea respectivă. Numai în acest fel, dispozițiile despre calitate pot fi cu adevărat eficiente, folositoare.

Un larg proces de diferențiere cunoaște învățămîntul pentru intelectuali. Este semnificativ în acest sens trecerea, în tot mai mare măsură, de la studierea bazelor învățării marxist-leniniste la dezbaterile în lumina acestora a problemelor teoretice ale diferitelor ramuri ale științei, ale literaturii, artei etc. Dezbaterile la care participă intelectuali în variatele forme ale învățămîntului de partid — studiul individual, seminariile teoretice, simpoziioane etc.

Traian DUDAȘ
secretar al Comitetului orașenesc P.M.R. București

(Continuare în pag. II-a)

În portul Galați

Îmbunătățiri în rețeaua sanitară

Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale efectuează în prezent studii în vederea reimpărțirii teritoriale a circumscripțiilor sanitare în raport cu dezvoltarea economică și sistematizarea orașelor, cu noile obiective industriale și construcții de locuințe. Se urmă-

rește, totodată, ca asistența medicală de specialitate să fie cit mai aproape de locul de muncă și de domiciliul cetățenilor. În spitalele rurale se vor organiza servicii de consultații, asigurate de medicii specialiști. De asemenea, se vor face periodic deplasări la sate de că-

tre specialiști din unitățile raionale pentru a accorda consultații de ORL, oftalmologie etc. Se extinde și sistemul de acordare a asistenței medicale și efectuarea de tratamente la domiciliul bolnavului de către cadre medicale calificate.

(Agerpres)

In Capitală

Extinderea rețelei de termoficare

În prezent în București funcționează 5 centrale de termoficare, iar alte două se află în curs de construcție — București-Sud și Militari. Centrala electrică de termoficare București-Sud va intra parțial în funcțiune cu două cazane de apă fierbinte de 100 Gcal pe oră și un grup de 50 MW cu un cazan ce va produce 420 tone abur pe oră. Cen-

trala va alimenta cu căldură locuințele din zona de sud și sud-est a orașului, precum și industria din zona Dudaș și de pe cheul Dimboviței pînă la Uzinele „Timpușii noi”. Pentru transportul căldurii se construiește în acest an magistrala nr. 1 cu diametrul de 1.200 mm, care va alimenta cartierele Balta Albă, 23 August, Mihai Bravu, Obor și altele.

Pe glob în 24 de ore

Manifestații studentești interzise în Portugalia

Ministrul portughez al educației, Galvao Teles, a anunțat interzicerea manifestărilor programate pentru Ziua studenților ce urma să fie sărbătorită la sfîrșitul săptămîinii. El a avertizat că încălcarea acestei interdicții va atrage aplicarea unor sancțiuni severe.

Asociația studenților universității din Lisabona a pregătit un program de manifestări pentru vineri, sîmbătă și duminică, în vederea marcării Zilei studenților. Autoritățile se tem ca aceste manifestări să nu se transforme în demonstrații antigovernamentale.

Poziția Franței față de reuniunea de la Veneția

Guvernul francez, transmisle agenției „France Presse”, a considerat necesar să precizeze, într-o declarație oficială, poziția sa față de conferința ministrilor de externe ai țărilor Pieței comune, propusă de guvernul italian. Înțelegerea urma să aibă loc la Veneția pentru a discuta problemele unificării politice vest-europene. De acord cu principiul conferinței sugerate, guvernul francez apreciază că aceasta nu este în prezent oportună.

DUPA RAPORTUL LUI GALO PLAZA

Cercurile politice din capitala turcă sînt favorabile soluționării problemei cipriote pe calea tratativelor, dar ar prefera metodele sugerate de mediatorul O.N.U., Galo Plaza Lasso, (începerea cu precădere a tratativelor între cele două comunități ale insulei, urmînd ca ele să fie extinse ulterior și asupra celorlalte părți interesate), metoda tratativelor directe între Ankara și Atena.

Surpriza la Londra

Hotărîrea autorităților de la Salisbury de a dizolva Parlamentul sud-ropedesian a făcut obiectul intervențiilor de mică mîsură din partea ministrului englez, Harold Wilson, și ministrului pentru relațiile cu Commonwealthul, Arthur Bottomley. Un purtător de cuvînt al guvernului, deși nu s-a referit la conținutul concret al convorbirilor, a arătat, totuși, că decizia luată de Ian Smith de a dizolva parlamentul sud-ropedesian și de a organiza alegeri generale la 7 mai a fost primită de cercurile politice londoneze ca o surpriză. (Amănunte în pag. VI-a).

UN AVION DE PASAGERI al companiei spaniole „Iberia” s-a prăbușit miercuri dimineața în apele Atlanticului, în apropiere de capul Spartel. Din cele 52 de persoane care se aflau la bord, numai trei au scăpat cu viață, fiind salvate de o navă marocană de pescuit. În apele Atlanticului cu fost găsită 40 de cadavre.

În zilele acestei primăveri începe cel de-al IV-lea festival de teatru de amatori „I. L. Caragiale”.

Cîți interpreți și cite formații vor participa la marea competiție? Pronosticurile ar fi cu totul premature, dar dacă amintim cîteva din cifrele concursului anterior atunci perspectivele acestei întreceri sînt dintre cele mai optimiste. Peste 12.000 de echipe, cuprinzînd 160.000 de artiști amatori, 33.000 de spectatoarele, la care au asistat aproximativ 6,5 milioane de spectatori. Acesta a fost bilanțul celui de-al III-lea festival, desfășurat în anul 1962. El exprimă neistovita sete de cultură a păturilor celor mai largi ale poporului, pasiunea pentru artă care devine tot mai mult o necesitate spirituală permanentă la oameni de cele mai diverse categorii sociale. Dar cîtrele — concluziile pentru amploarea mișcării artistice de amatori — nu pot sugera căldura aplauzelor stîrnite de numeroase formații. Memoria mai reține momente

de autentică încinare artistică de la finala pe țară a festivalului precedent, figuri de interpreti dăruși cu mult har și sensibilitate. Ce-o fi făcînd oare Culiță Irimie, de prin părțile Hușilor, „școlar și țaran muncitor”, cum își spunea singur, care ne-a uimit cu harul și savoarea „pupetei din tei” a lui Creangă? Dar

INSTANTANE

PRIMĂVARĂ ȘI ARTĂ

inginerul Const. Crișan din Tulcea, un talent profund și matur, o prezență scenică surprinzătoare? Între timp talentul lor și-a descoperit poate noi fațete, orientîndu-lor a căpătîi noi dimensiuni, intrinsec pasionați pentru artă modeste preocupările zilnice, îmbogățite universal spiritual, dezvoltă aptitudini și valențe uneori neabătute. Acum își

pregătesc, desigur, noile roluri, își aleg poate personajele pe care le vor interpreta, dezvăluindu-le gândurile, năzuințele, faptele. Și n-ar fi exclus, așa cum se întîmplă în teatru de amatori, ca eroii de pe scenă să se confunde, să se contopescă cu viața și personalitatea actorilor înșiși.

În acest sens repertoriul e destul de generos. Avem în față o vastă listă de recomandări care însumează numeroase piese, marșuritate într-un act. E un repertoriu variat. Alecsandri și Caragiale sau Hora Lovinescu și Mironid, Molière și Chehov sau Brecht și O'Neill, dramaturgia românească și universală oferă diverse și largi posibilități pentru

cele mai diferite colective de artiști amatori. De la casa de creație populară a regiunii Hunedoara ne-a parvenit primul document al acestei ample întreceri: repertoriul de concurs al celor 422 de formații ale așezămintelor culturale. După cum se vede, pe Valea Jiului, în podișul Hațegului, în Băile și Băilele Munților Apuseni nu e sat în care să nu fie o echipă de teatru.

Concursul va continua pînă în decembrie. Aproape un an de muncă și de emoții pentru mii și mii de artiști amatori. E un eveniment cultural cu adevărat rezonanant, o emulație artistică plină de pasiune, care stîrnește interesul pentru teatru și stimulează dragostea pentru artă în genere. Nu ne îndoiim că în zilele finalele cîteva zeci de formații ne vor încanta ochii și inima cu spectacole de înaltă și autentică valoare artistică, la nivelul condițiilor pe care le are stăvîl arta amatoriilor.

Paul DIACONESCU

ECONOMIE • FINANTE • STATISTICĂ

PLANIFICAREA ȘI CALCULUL PRODUCTIVITĂȚII MUNCII ÎN CONSTRUCȚII

Puncte de vedere

Deficiențele metodei valorice

Problema perfecționării metodologiei de planificare și urmărirea a productivității muncii, a determinării factorilor care influențează creșterea ei suscită interesul economistilor și cadrelor tehnice nu numai din țara noastră, ci și de peste hotare. Aceasta cu atât mai mult cu cât unele particularități ale producției în construcții (durata relativ mare a ciclului de execuție, caracterul neomogen al produsului etc.) creează anumite dificultăți — desigur nu imposibile de înlăturat — în soluționarea practică a problemelor metodologice ale planificării și urmării productivității muncii.

Ca primă observație se cuvine relevat faptul că, până în prezent, nu a fost elaborată încă de către specialiștii o metodă unică și definitivă, fundamentată științific, care să permită urmărirea optimă a multiplelor aspecte și la toate nivelele organizatorice, a productivității muncii în construcții. Aceasta lipsă este cu atât mai resimțită cu cât nu se vorbește doar de o interpretare scripă a rezultatelor, ci, în primul rând, de acel instrument cu ajutorul căruia poate fi influențată eficient folosirea mijloacelor tehnice, materiale și bănești puse de stat la dispoziția șantierelor.

În genere, cadrele economice folosesc aproape în mod exclusiv calculul productivității muncii în expresie valorică. În anumite limite, această metodă poate constitui un instrument acceptabil în munca de stabilire a mării și dinamicii productivității. La nivelul întregii ramuri, ea să dea specialiștilor posibilitatea să-și formeze o imagine de ansamblu asupra acestui indicator. Dar pe șantier, în întreprindere sau trust, răspunde ea unor cerințe concrete, realiste? Folosirea calculului valoric pe aceste trepte dă loc la unele anomalii.

Care sînt principalele critici ce pot fi aduse metodei valorice? Un inconvenient însemnat al acesteia rezidă în faptul că el exprimă în mod inegal raportul dintre munca vie cheltuită într-o anumită unitate de producție și munca materializată creată în alte unități. Schimbarea acestui raport de la o perioadă la alta sau față de prevederile planului poate deforma nivelul și dinamica productivității, uneori ajungându-se la rezultate paradoxale. Concluziile în ce privește influența modificării structurii producției asupra acestui indicator, la lucrările executate de întreprinderile din Direcția generală de construcții-montaj a Său-țului popular al Capitalei, unde acțiunea a fost extinsă în 1964 la circa 12.000 de apartamente. În cadrul unor fi difuzate de către C.S.C.A.S. noi indici de consum de muncă care vor contribui la generalizarea urmării productivității muncii în unități naturale la construcțiile de locuințe.

Problema îmbunătățirii metodologiei de calcul a productivității muncii în construcții preocupă îndeaproape specialiștii Institutului de cercetări în construcții și economia construcțiilor. Studiile, în curs de elaborare, urmăresc perfecționarea metodei de calcul a acestui important indicator prin luarea în considerare a influențelor datorite modificării structurii lucrărilor și preturilor, urmării efectului factorilor de influență a productivității muncii.

Datorită importanței și complexității lor, problemele metodologice ale calculului productivității muncii în construcții sînt un domeniu în care studiul și preocuparea pentru perfecționarea acestuia sînt de stringență actualitate.

Însă că prețurile de deviz ale lucrărilor de construcții pot suferi anumite modificări datorite variației prețurilor materialelor, tarifulor de salarizare, chiriilor pentru utilaje, precum și corecțiilor aduse normelor de deviz. Iată de ce sîntem de părere că, în metoda de calcul, să se ia în considerare un criteriu care să delimiteze mai clar factorii ce influențează în mod real asupra productivității de calitate factorii întâmplători. Judecînd în această lumină practica existentă, credem că evaluarea producției ar trebui să fie exprimată în prețuri comparabile și nu în prețuri curente. După cum s-a constatat la lucrările executate pe șantierul Fabricii de celuloză și cartonaș — Brăila, prețurile de factură pe baza cărora s-a făcut decontarea producției au fost cu 10 la sută mai mari decît cele din deviz. Aceasta s-a datorat faptului că unele materiale folosite în execuție, de calitate superioară, au fost achiziționate la prețuri mai ridicate. Crescînd volumul „realizărilor”, a sporit și productivitatea muncii cu 7,5 la sută. Dar această creștere este în parte rezultatul unui calcul artificial.

Prezintă un deosebit interes și calculul productivității muncii în unități naturale. Întrucît acest mod de calcul este mai apropiat de conținutul științific al productivității muncii, folosirea lui este preferată în special acolo unde este vorba de o producție omogenă; însă domeniul de aplicare a acestui mod de calcul este mai limitat în construcții. Studiile și experimentările făcute în ultimii ani au conturat posibilitatea de determinare a productivității muncii în unități naturale la construcțiile de locuințe. La astfel de lucrări producția are un caracter mai omogen, iar urmărirea se poate face îndeosebi pe obiecte. Aplicarea experimentală a indicatorilor de consum de muncă pe metrul pătrat de arie desăvîrșită și folosirea unui sistem de evidență operativă în acest scop au permis urmărirea consumului de muncă la lucrările de locuințe. Această acțiune, însoțită de analiza lunară pe fiecare obiect a rezultatelor obținute, a ajutat unor organizații de construcții să realizeze importante economii de muncă. Rezultate deosebite au fost obținute de către întreprinderile Direcției generale de construcții-montaj a Său-țului popular al Capitalei, unde acțiunea a fost extinsă în 1964 la circa 12.000 de apartamente. În cadrul unor fi difuzate de către C.S.C.A.S. noi indici de consum de muncă care vor contribui la generalizarea urmării productivității muncii în unități naturale la construcțiile de locuințe.

Problema îmbunătățirii metodologiei de calcul a productivității muncii în construcții preocupă îndeaproape specialiștii Institutului de cercetări în construcții și economia construcțiilor. Studiile, în curs de elaborare, urmăresc perfecționarea metodei de calcul a acestui important indicator prin luarea în considerare a influențelor datorite modificării structurii lucrărilor și preturilor, urmării efectului factorilor de influență a productivității muncii.

Datorită importanței și complexității lor, problemele metodologice ale calculului productivității muncii în construcții sînt un domeniu în care studiul și preocuparea pentru perfecționarea acestuia sînt de stringență actualitate.

Ing. Ștefan GHEORGHITA
director adjunct științific
al Institutului de cercetări
în construcții și economia
construcțiilor

Două soluții și avantajul lor

Elaborarea unei metodologii științifice de planificare a productivității muncii în construcții este de mai mult timp în discuție. S-au făcut diferite propuneri, s-a încercat să se stabilească noi elemente metodologice care să ducă la o îmbunătățire față de sistemul în vigoare.

O cale care, după părerea noastră, poate contribui la perfecționarea metodei de planificare și urmărirea a productivității muncii în construcții constă în raportarea producției convenționale la numărul mediu scris de salarii. Producția convențională cuprinde numai valoarea cheltuielilor de manoperă, cele referitoare la manipulări de materiale, la mașini și utilaje, cheltuielile indirecte, sporurile speciale de lucru și beneficiul din efortul propriu al întreprinderii.

Este justificată o asemenea delimitare a producției care să stea la

baza planificării și urmării productivității muncii? Considerăm că da. Nu are nici un rost ca producția atribuită unui șantier să conțină valoarea materialelor și prefabricatelor care, în construcții, au o pondere de 55—70 la sută și care nu ogîndesc efortul propriu al întreprinderii. Eliminînd valoarea acestor elemente, se va putea evita denaturarea nivelului productivității muncii, întrucît producția convențională reflectă în mod real activitatea unităților de construcții. Se creează, în același timp, posibilitatea comparării productivității muncii pe mai mulți ani în cadrul unei întreprinderi sau între mai multe unități de construcții.

Calculîndu-se productivitatea muncii prin această metodă la două șantier ale întreprinderii de construcții-montaj nr. 1 din București, s-au constatat următoarele:

Productivitatea muncii în semestrul I 1964			
Șantierul	Prin metoda în vigoare (în lei)	Prin metoda producției convenționale (în lei)	Prin metoda orolui normă (în ore pe muncitor)
nr. 1	18 991	8 587	1 011
nr. 2	19 914	7 825	843

Dacă apreciem rezultatele după metoda în vigoare, reiese că șantierul nr. 2 a obținut aparent o productivitate cu 923 lei mai mare decît șantierul nr. 1. Aceasta se explică prin faptul că, folosind un volum sporit de materiale primite de la furnizori, șantierul 2 a realizat o producție globală superioară față de șantierul nr. 1. Dacă analizăm rezultatele luînd în calcul producția convențională, observăm că o productivitate cu 762 lei mai mare a înregistrat șantierul nr. 1. Se pune totuși întrebarea: care șantier a obținut într-adevăr o productivitate superioară? Pentru clarificarea lucrurilor recurgem la metoda orolui normă, recunoscută ca deosebit de precisă. Situația apare cit se poate de limpede: șantierul nr. 1 a realizat o productivitate a muncii cu 168 ore pe muncitor mai mare, ceea ce confirmă excelența calculului prin metoda producției convenționale. Analiza ne dezvăluie și alt fapt. Pe primul șantier timpul de lucru, mașinile și utilajele au fost mai bine folosite. O asemenea concluzie nu se putea desprinde dacă ne rezumăm la folosirea metodei valorice.

O altă cale de îmbunătățire a planificării și a urmării productivității muncii pe șantier constă în calculul acestui indicator ca un raport între salariul mediu și ponderea fondului de salarii în totalul producției globale. La determinarea salariului mediu se au în vedere, între altele, indicii de folosire a timpului de lucru și de îndeplinire a normelor, gradul de extindere a muncii în acord, salariul tarifar orar în acord și regie. Calculul ponderii fondului de salarii în totalul valorii producției globale se face făcîndu-se seama de greutatea specifică a manoperei de deviz în valoarea producției, care ilustrează întru totul caracterul productiv al lucrărilor de construcții. Nivelul productivității muncii stabilit pe această bază va ogîndi realitatea mai exact.

În cazul folosirii acestei metodologii productivitatea muncii planificată se recalculează în funcție de structura lucrărilor efectiv realizate. Iată, de exemplu, cum s-a procedat anul trecut la întreprinderea de construcții-montaj din orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej. Față de o productivitate a muncii lunară planificată de 3 085 lei pe muncitor, s-a realizat 3 302 lei, deci o creștere cu 7 la sută. La o analiză mai aprofundată se constată însă că sporierea productivității muncii se datorește schimbării structurii lucrărilor planificate. Într-adevăr,

ponderea manoperei prevăzută în deviz a fost de 0,2, iar întreprinderea a realizat lucrări la care acest indice a fost de 0,18. Șantierul a utilizat muncitorii de altă categorie de calificare decît cea stabilită inițial. Schimbarea acestor elemente s-a făcut de către forul tutelar al întreprinderii. Totodată, s-au depășit cheltuielile în conținutul manoperei, s-a realizat un indice de folosire a timpului de lucru inferior celui planificat. Luînd în calcul aceste schimbări, reiese că întreprinderea ar fi trebuit să obțină o productivitate a muncii de 3 391 lei pe muncitor. Dacă la început, s-a apreciat că productivitatea muncii a crescut cu 7 la sută, după recalculare s-a constatat că întreprinderea și-a îndeplinit planul la acest indicator doar în proporție de 97,3 la sută.

Tehnica de planificare și recalculearea a productivității muncii prin această metodă este mai complexă. Dar avantajele sînt numeroase. Metoda propusă permite stabilirea și analiza productivității muncii în raport cu structura, stadiul și specificul lucrărilor, determinînd întreprinderea să acționeze asupra factorilor care, într-adevăr, pot să contribuie la creșterea reală a productivității muncii, ridicarea calificării muncitorilor, extinderea folosirii elementelor prefabricate și mecanizării muncii pe șantier. Prin utilizarea acestei metodologii de planificare și analiză se determină în mod just necesarul forței de muncă pe fiecare șantier și lot de construcții, fiind posibilă o mai rațională încadrare a punctelor de lucru cu cadrele calificate. Experimentarea ultimei metode pe șantierul întreprinderii de construcții-montaj din orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej a confirmat întru totul utilitatea ei.

Considerăm că nu ar fi lipsit de interes ca cele două metode să fie studiate de economistii și cadrele tehnico-ingenerești de pe șantierul de construcții, de organele centrale de planificare. După părerea noastră, ele corespund cerințelor actuale de stabilire riguroasă, pe baze științifice, a acestui indicator.

Conf. univ. Constantin PINTILIE
Ion KIVU
economist, întreprinderea
de construcții-montaj nr. 1
din București
Virgiliu ANGHILESCU
economist, întreprinderea
de construcții-montaj din orașul
Gheorghe Gheorghiu-Dej

În ultimele 3 luni în secțiile uzinei „Rulmentul” din Brașov au fost montate numeroase mașini și agregate cu un înalt nivel tehnic. Printre acestea se numără 23 de mașini pentru plii și rectificat bile, o instalație electronică pentru sortat și controlat calitatea bilelor și roletor cu o precizie de o zecime de micron. Atenția colectivului este îndreptată în prezent spre folosirea cu maximum de randament a instalațiilor și mașinilor noi. În fotografie: a doua secție uzinei

Evidență mecanizată

La stația de mașini statistico-analitice a Ministerului Industriei Petrolului și Chimiei se execută numeroase lucrări de evidență a materialelor și a materialelor, a stocurilor, se calculează salariile pe muncitori și pe comenzi, se determină uzura anvelopelor auto etc. Colectivul stației a efectuat în ultimul timp o serie de calcule pentru diferite institute de cercetări. Pentru Institutul de cercetări foraj extracție din Cimpina, de exemplu, s-au studiat curbele de producție a sondelor pe mai mulți ani. Acestea au o mare însemnătate pentru cunoașterea evoluției nivelului producției de țitel și gaze, în vederea valorificării raționale și ritmice a zăcămintelor. Pentru Institutul de studii și proiectări energetice din București au fost executate analize privind avarile în rețelele energetice și studiul producției și consumului de energie electrică pe în-

treaga țară, în scopul evaluării necesarului de energie electrică în anii următori.

În curînd, stația va fi dotată cu calculatoare electronice, cu ajutorul cărora se vor efectua operații complexe de calcul economic. Considerăm că și alte întreprinderi, cum ar fi cele de transport, unele rafinării sau institute de cercetări, INCERC, de exemplu, ar putea folosi stația noastră la determinarea unor soluții optime de calcul a diferitelor procese pe baza metodelor matematice.

Dan HRISTODULO
șeful stației mecanizate a M.I.P.Ch.

Simplificări în decontări

În acest an, în aplicarea metodologiei decontărilor s-au adus unele completări și simplificări. S-a prevăzut ca termenul privind amnuna plății pentru neprimirea sau nerecepționarea mărfii să nu depășească 20 de zile de la data expedierii acesteia de către furnizor.

Valoarea ambalsajelor care circulă în regimul de restituire fără facturare nu se va înscrie în facturi, urmînd ca furnizorii care nu vor respecta această dispoziție să fie sancționați. Alte simplificări se referă la creșterea operativității decontărilor, la refuzul de plată pentru lipsurile cantitative constatate la recepție, pentru mărfurile neprimite de beneficiari, pentru expedierea produselor în vagoane comune.

Alimentarea pe parcurs a contului furnizorului cu fondurile cuate în vederea reînregistrării mijloacelor circulante, prin cotele de plăți planificate, are loc pe baza dispozițiilor de plată sau prin înscrierea sumelor de virat pe borderoul de facturi. Banca poate efectua decontarea plăților chiar în cazul cînd beneficiarul ar avea temporar lipsă de disponibil în cont. Totodată, organele bancare au posibilitatea să intensifice acțiunea de analiză la întreprinderi și să determine conducerea acestora și uneori chiar forul tutelar să ia măsuri în vederea respectării disciplinei decontărilor.

TRIBUNA ECONOMISTULUI PSEUDO ECONOMIILE

Experiența practică a întreprinderilor arată că în activitatea de planificare a prețului de cost, a cheltuielilor de producție, se pleacă întotdeauna de la rezultatele anului anterior, mergîndu-se mai departe. E firesc să se procedeze așa. An de an, se introduc în producție noi procedee tehnologice moderne, se utilizează metode perfecționate de lucru, crește „zestrea” tehnică a întreprinderilor, se descoperă noi rezerve interne și, de aceea, rezultatele obținute la un anumit moment nu constituie o limită peste care nu se mai poate trece. Ținînd seama de experiența acumulată de colectivele a numeroase întreprinderi, de rezervele care pot fi puse în valoare pe parcursul realizării planului, organele de planificare stabilesc un nivel cât mai real al prețului de cost.

Identificarea și punerea în valoare a rezervelor producției constituie o latură esențială a activității de organizare și conducere a întreprinderilor. Marea majoritate a întreprinderilor industriale din țara noastră își ridică nivelul activității economice de la an la an, reușind să pună mereu mai bine în valoare rezervele interne pentru a asigura pe această cale creșterea producției și îmbunătățirea calității ei. Sporierea productivității muncii și reducerea prețului de cost. Aceasta reprezintă un factor important în ridicarea rentabilității, în mărirea volumului acumulărilor și constituie una din caracteristicile principale ale economiei noastre în plin avînt. Sînt însă și unele întreprinderi — e drept, puține la număr — unde se merge pe linia „păstrării” sau „creării” unor rezerve scriptice prin planificarea prețului de cost, neluîndu-se în calcul posibilitățile existente și prevăzîndu-se unele cheltuieli exagerate. În astfel de situații se realizează ușor economii peste plan la preț de cost. Dar aceste economii sînt fictive, pseudoeconomii — cum le spunem noi, cei care lucrăm în sectorul bancar — întrucît nu rezultă dintr-un efort propriu al întreprinderii, ci mai curînd dintr-o planificare nereală a prețului de cost. O astfel de practică dăunătoare nu este de natură să stimuleze colectivele din aceste întreprinderi într-o acțiune permanentă de descoperire și valorificare a rezervelor reale de reducere a cheltuielilor de producție.

Aș vrea să exemplific cele spuse mai sus prin situația care s-a creat la fabrica „SIN” din Bucu-

rești. Anul trecut, ea și-a depășit planul la producția globală și marfă. Productivitatea muncii pe salariat a crescut cu 5,2 la sută față de prevederi, s-a realizat și indicatorul de cheltuieli la 1 000 lei producție-marfă. Totodată, a fost îndeplinită atît procentual cît și valoric sarcina de reducere a prețului de cost planificat, obținîndu-se suplimentar economii de peste 2 milioane lei și beneficii de aproape 2 milioane lei. Pe baza introducerii unor rețete de fabricație perfecționate, s-a îmbunătățit calitatea produselor, s-au redus consumurile specifice de materii prime și materiale la 28 de sortimente din cele 34 fabricate.

Ar fi fost firesc ca, în acest an, conducerea fabricii să nu socotească epuizate rezervele de reducere continuă a cheltuielilor de producție. În cadrul discuțiilor ce au avut loc cu prilejul întocmirii bilanțului de venituri și cheltuieli pe 1965, organele de planificare internă au apreciat că sarcina de reducere a prețului de cost este prea mare și au făcut demersuri pentru micșorarea ei. Față de 1 969 000 lei cît s-a planificat inițial de către direcția generală tutelară, conducerea întreprinderii a considerat că n-ar exista posibilități decît pentru economisirea a 606 000 lei. În această situație se pun cîteva întrebări: Ce criterii s-au avut în vedere la planificarea prețului de cost? De ce conducerea administrativă, în loc să studieze amănunțit rezervele interne, încearcă să convingă direcția generală că sarcina de reducere a cheltuielilor de producție depășește posibilitățile întreprinderii?

Să lăsăm faptele să vorbească pentru a demonstra „tainele” modului de întocmire a planului prețului de cost pe acest an. Dintr-o analiză sumară se constată, printre altele, că fabrica nu a ținut seama, cum era firesc, de cele mai reduse consumuri specifice realizate în 1964. În vederea producerii unei tone de acizi grași s-a planificat un consum specific de parafină cu 4 kg mai mare decît cel realizat în ultimul trimestru al anului trecut. Tot pentru fabricarea acestui produs s-au prevăzut consumuri specifice de sodă caustică și de acid sulfuric cu 12 kg și, respectiv, cu 6 kg mai mari față de cele obținute în aceeași perioadă. Înmulțind consumurile specifice luate în calcul cu cantitatea de acizi grași ce se va produce anul acesta rezultă — numai la acest produs — o „rezervă scriptică” de aproape 350 000 de lei. Consumuri specifice mai ridicate s-au prevăzut și la alte materii prime.

Creșterea și înălțarea în calcul a unor cheltuieli exagerate, s-a umflat în mod nejustificat prețul de cost, s-au creat fel de fel de „rezerve scriptice” pentru a se putea realiza sarcina de reducere a prețului de cost prin eforturi minime și a se putea raporta la sfîrșitul anului economii peste plan. O atare situație nu ar fi schimbat profilul producției, cînd — să zicem — dintr-un spirit de prevedere greșit înțeles, s-ar fi stabilit consumuri specifice mai ridicate. Dar nici nu poate fi vorba de așa ceva. În 1965, întreprinderea va fabrica aceleași produse ca și anul trecut, producția comparabilă avînd o pondere de 98 la sută.

Credem că nu este lipsit de importanță să amintim că organele tutelare s-au complicat în a accepta „argumentele” întreprinderii. Ca dovadă, pînă acum — deci în cîteva luni — Direcția generală a industriei petrochimice din Ministerul Industriei Petrolului și Chimiei a aprobat trei calculații de preț de cost, diferite una de alta, pe care le-a propus întreprinderii. Putem să ne dăm bine seama ce fel de analize și verificări au făcut tovarășii însarcinați cu aceasta, dacă de fiecare dată s-au declarat de acord cu situațiile permise de la întreprindere! Este limpede pentru oricine că organele ministerului au admis propunerile întreprinderii în legătură cu fixarea prețului de cost fără o analiză temeinică a lor. E o practică cel puțin superficială.

Concluzia care se desprinde este că la fabrica „SIN” există importante rezerve și posibilități de reducere a prețului de cost. Economii în producție trebuie însă obținute pe baza valorificării acestor posibilități și nu prin crearea de diferite „rezerve scriptice” la planificarea prețului de cost. O asemenea practică este în vădită contradicție cu principiile de bază, științifice, ale planificării în economia noastră socialistă. Realizarea de economii trebuie privită nu numai sub aspectul îmbunătățirii continue a activității financiare a întreprinderii, ci și dincolo de poarta ei, prin prisma efectelor pozitive pe care le are pentru economia națională, concretizate înainte de toate în sporierea acumulărilor bănești ale statului.

Corneliu BADEA
inspector în Banca de Stat

Blocuri de locuințe în orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej

TEATRUL ACT DE CULTURĂ

Radu BELIGAN
Artist al poporului

Urmăriți peisajul nostru teatral, constatați diversitatea și valoarea repertoriului jucat, numărul crescut al spectacolilor de calitate și mai ales spiritul creator tot mai evident înstăruit în viața artistică, și nu se poate să nu ajungă la concludența că scena românească trece printr-un stadiu nou, superior, că ea urmează un drum ascendent.

În adevăr, ultima stagiune a văzut conturându-se noi colective teatrale cu un program distinct, decise să-și afirmă prezența și să ia parte la emulația generală.

O tendință salutară își face tot mai mult loc în rândurile oamenilor de teatru și anume exigența față de propria profesiune, încercarea de a depăși un stil de joc veșt, decizia de a se împune spectatorilor printr-o expresie artistică care îmbină profunzimea cu inspirația.

Este îmbucurător faptul că înțiră generație de actori, scenografi și regizori afirmă tot mai evident personalități puternice care se distanțează hotărât de mediocritate, dovadă adevărată un remarcabil nivel intelectual.

Toate acestea sînt trăsăturile unei ofensive artistice — rezultat al revoluției culturale — o întreprindere de mari proporții și care trebuie judecată în ansamblu ei.

Dacă încercăm să definim caracteristicile particulare ale acestei ofensive artistice, constatăm că avem de-a face și cu un proces de aprofundare și rafinare a mijloacelor specifice teatrului. Publicul, care frecventează mai mult ca oricând sălile de teatru, rafinat prin prezența lui masivă acest progres, dăruindu-și totuși adevărate sa.

Tendințele fundamentale în mișcarea noastră teatrală, pe care chiar și observatorul neavizat le surprinde, mi se par a fi: încercarea de a fixa prin intermediul emoției preferențele social-morale care se înfăptuiesc în viața țării și semnificative pentru destinele întregii umanități și înclinarea de a demitiza, din perspectiva gândirii marxist-leniniste, anumite imagini și reprezentări asupra vieții, adică polemica directă cu reprezentările burgheze a lumii. Mai toate spectacolele noastre participă și susțin aceste direcții pe care le considerăm fundamentale în cultura românească de astăzi și care-i conferă și o puternică notă de originalitate.

Sigiliul acestei originalități se regăsește alt în spectacolele cu piese românești cit și în celelalte reprezentări. Evident, rezultatele nu coincid, totdeauna, cu aspirațiile, dar rămâne ca un fapt ferti dorința de a face din fiecare spectacol un proces de cunoaștere a realității și de a îngloba în el mesajul revoluționar al experienței noastre de viață. Cine examinează reprezentări alt de deosebit cum sînt „Moartea unui artist”, „Millo-director”, „Copiii soarelui” sau „Troilus și Cresida”

nu se poate să nu observe că ele se alimentează din același fond de experiență umană și artistică. Să apreciem această comunitate de feluri în virtuțile căreia sînt respinse manifestările artistice fără probleme, fără culoare, fără etudiu. Noi socotim că această atmosferă de gândire — în același timp febrilă și lucidă — această aspirație de a face din scenă un teren de dezbateri în legătură cu întrebările conștiinței contemporane este insigne de nobile și demnitate intelectuală a întregii noastre mișcări teatrale.

În numele succeselor înregistrate și al severității de la care nici o clipă nu avem dreptul să demisionăm, trebuie să formulăm cleve desiderate. Primul și poate cel mai important dintre obiectivele noastre rămîne necesitatea de a ameliora necontenit repertoriul. Avem în vedere, în primul rînd, piesele originale. În aceste două domenii, scena a contribuit la crearea unei literaturi dramatice noi și prin aceasta a răspuns funcțiilor ei de cultură socialistă, principalei ei îndatoriri sociale. A venit însă momentul ca să cerem mai mult autorilor dramatici și să investim energie și încredere în opere care au șansa de a pătrunde în zonele superioare ale literaturii. Căci dacă este perfect adevărat că numai dintr-o producție abundență se pot selecta valorile reale, e tot altă de adevărat și că reușitele creatoare nu vor fi încurajate sîntă vreme cît teatrul acceptă orice piesă, doar pentru că este originală. Criteriul calității trebuie să funcționeze de aici înainte cu o mai mare strîngere.

Cît privește dramaturgia străină, și aici exigența noastră trebuie să sporească. Pornim de la convingerea că o cultură nu poate fi o formă închisă de viață, că este dăunătoare artei izolarea de valorile care se creează necontenit, că o cultură se întrefine din contactul permanent cu toate marile opere ale umanității, că sensul ei este de a conlucra la sporirea patrimoniului universal și de a se confrunta cu ceea ce e mai bun pe toate meridianele. Dar acest dialog presupune un punct de vedere propriu și el trebuie să se manifeste deopotrivă în selecția pieselor ca și în interpretarea lor. (Căci să nu uităm că orice fapt de artă se naște din nevoia de a căuta prin contraste și a proporia propria identitate). Nu există, în momentul de față, după părerea mea, nici un scriitor de interes și aproape nici o lucrare dramatică de rezonanță mondială care să nu fi fost jucate pe scenele noastre. Din păcate, însă, alegerea unor piese și autori de către unele teatre se arată încă tiranizat de modă. Acum cîtiva ani am asistat la o concurență a scenelor noastre zorite care mai de care să-l joc pe Brecht. Stagiunea

aceasta fenomenul s-a repetat cu O'Neill. E un semn de comoditate intelectuală de care nu mai avem voie să dăm dovadă. Să reflectăm, în acest sens, la ceea ce spunea odată Mihail Sebastian: „Este nesfîrșit mai simplu să-ți însușești un repertoriu decît să-l cugești și să-l creezi”. Trebuie să facem o operă sistematică de cultură și să nu omitem, în favoarea unor valori mai recent afirmate, altele tot alt de importante dar care nu figurează (din motive neferice) pe aișul actualității.

În domeniul spectacolului, sarcina esențială este de a asigura reprezentărilor noastre o mai solidă armătură intelectuală, o mai profundă bază de cultură artistică.

Astăzi, mai mult ca oricînd, teatrul nu se poate concepe fără o linie superioară de gândire, fără asimilarea cuceririlor anterioare și fără cuceriri noi. S-a încheiat definitiv vremea arștilor care încropesc între două șvarțuri o revoluție estetică sau își cîdeau o carieră prin opere ce nu aveau alt merit decît că violentau gustul comun și se aflau în contratimp cu sufragiul majoritar. Diletanșismul a putut fi înțiră vreme cît teatrul rămînea un expedient al categoriilor sociale domnănite, împotriva plictisului, împotriva urîlului, și era exclusiv un derivat al nevoiei lor de distracție. Din clipa în care arta și-a redobîndit o funcție de cunoaștere și de participare la transformarea realității și a devenit un instrument de educație publică, s-a produs un salt de la teatrul-divertisment la teatrul-act-de-cultură. În acest salt atrage după sine, cu necesitate, obligația de a cunoaște oamenii și viața. În trecut se spunea: arta de a place este arta de a înșela publicul. Dar ca să „înșeli” astăzi publicul îți trebuie cultură. Timpul nostru se cheamă în artă sîrșitul improvizăției. Nu neg că ajunge uneori un dram de vervă intelectuală și o frescure de talenți pentru a realiza un spectacol adevărat. Dar spectatorii vor detecta îndată ignoranța și facilitățile sub strălucirea elementară. Zădărnice vor prelua apoi unii regizori sau scenografi asemenea formule. Dincolo de grimele lor artistice, publicul va simți curînd lipsa de cultură, snobismul care seduce spiritele ignorante sau, și mai rău, semidocile. Amatorilor de glorie falsă trebuie să le amintim cuvintele lui Camil Petrescu: „Ei n-au nevoie să studieze ca să știe... lor se le spui în rețemat, nu e nevoie de cărți groase... să le arăți despre ce e vorba”.

Să nu omitem nici un moment că un spectacol se face pornind de la un gând pe care l-ai purtat ani de zile în tine, de la o emoție pe care încerci să o comunici și altora, că un spectacol presupune o feminică inițiere artistică, o lungă familiarizare nu numai cu ceea ce mai noi achiziții ale culturii, dar și cu cele mai vechi, iar toate acestea cer pe lîngă sensibilitate, talent, inteligență și cultură, și o concepție organică sedimentată asupra vieții și a artei. Din experiențele unor vocații deosebite sau nesuferite de o reală cultură și de o viziune fermă se alcătuieste acel cîmîr de bune intenții, de velleități și de culezanțe fără acoperire unde se află îngropate atîtea talente care ar fi putut înșirma ceva în teatru, „Complexitatea și rafinamentul, spunea odată Mihail Ralea, sînt opera culturii și nu a inspirației”.

Nivelul actual de dezvoltare a mișcării noastre teatrale obligă fiecare

colectiv de teatru la un efort de continuă autodepășire; iar acela nu este cu puțință fără ca în fiecare teatru să existe un climat de cultură, de permanență perfecționare profesională, de exigență și autoexigență, de vîi dezbateri creatoare, de interes pentru nou, de stimulare a talenților și a gândirii proprii, o atmosferă de adevărată și autentică intelectualitate.

Și acum un cuvînt despre ceea ce ar trebui să fie rolul criticii dramatice. Fără să negăm deloc aportul unora dintre cronicari la avîntul scenei noastre, trebuie totuși să observăm un fenomen negativ: cuvîntul criticii nu are încă suficientă greutate printre creatori. Lipsa aceasta de audiență a criticii își are rădăcinile în rîndurile regizorilor și actorilor și are explicațiile ei. Desigur intervin și mobiluri meschine între care eterna nemulțumire a creatorului că n-a fost elogiat în măsura în care considera convenit sau că a fost jignit de verdictul negativ al criticii. Dar nu numai pe seama lor trebuie să punem îndirjirea cu care este contestată, uneori, utilitatea criticii dramatice. Cî, în primul rînd, în insuficiența responsabilitate a unor cronicari teatrali care s-au obișnuit să-și formuleze opiniile în doi peri, să le retracteze în fața celor dinții în-joncîni, să facă în general prea multe concesii cutăruui director sau regizor sau interpret. Știm foarte bine că noi, artiștii, sîntem o categorie umană destul de sensibilă. Dar dacă vor să fie respectați, criticii nu trebuie să cedeze de la o anumită înrînsență profesională. Ei sînt datori să denunțe fără cruțare falsele valori, scofînd din circulație ideile velute, defronidate falsele reputații. O gîndire critică presupune o gîndire reală. Ea reține și elimină, explică și încadrează. Exigența este condiția de existență a criticii și nimeni nu are nevoie de acei cronicari care au devenit cavalerii fără frică și prihană ai îngăduinței reciproce și ai echivocului.

Și mai e ceva care explică dezințelul unor creatori pentru cuvîntul critic. Este faptul că unii cronicari, care ocupă de ani de zile acest post central în viața artistică, dau dovadă de prea mult arbitrar în sentințele lor. Acești cronicari care socotesc că e suficient să contrarieze spiritele și să sîrșească nedumeriri prin opinii paradoxale pentru a deșlepta interesul și a obține ascultarea, colaborează de fapt și la dezorientarea creatorilor și la micșorarea simței pe care trebuie s-o acordăm criticii. Nu noi vom fi aceia care să negăm criticii dreptul de a-și avea adeviziunile și avertisimile ei, dar cerem ca pe această linie cronicării să facă proba unei concepții unire, a unei consecvențe și a unui înalt spirit de răspundere.

Recunoaștem că nu este deloc ușor criticului să se sustragă de sub dominația producției imediate și să privească mai departe de orizontul cîtorva piese și spectacole. El are totuși obligația de a fi o instanță de judecată care nu se pronunță doar în-țind seama de contextul unei stagiuni, ci și de valorile care au precedat-o și trebuie s-o urmeze.

Sîntem deplin incredințiați că mișcarea noastră teatrală își va consolida succesele înregistrate pînă astăzi iar forța ei de radiație va spori. Tocmai aceasta ne împune să reflectăm asupra tuturor acestor desiderate care exprimă în ultimă instanță aspirația de a generaliza în viața artistică un climat de rigurosă înțiră intelectuală.

viata culturală

Pe marginea filmelor de scurt metraj

RUDĂ SĂRACĂ?

HORA CORIOLAN

Brigada

BENE IOSIF

Mama și copilul

LAZAR IACOB

Portret

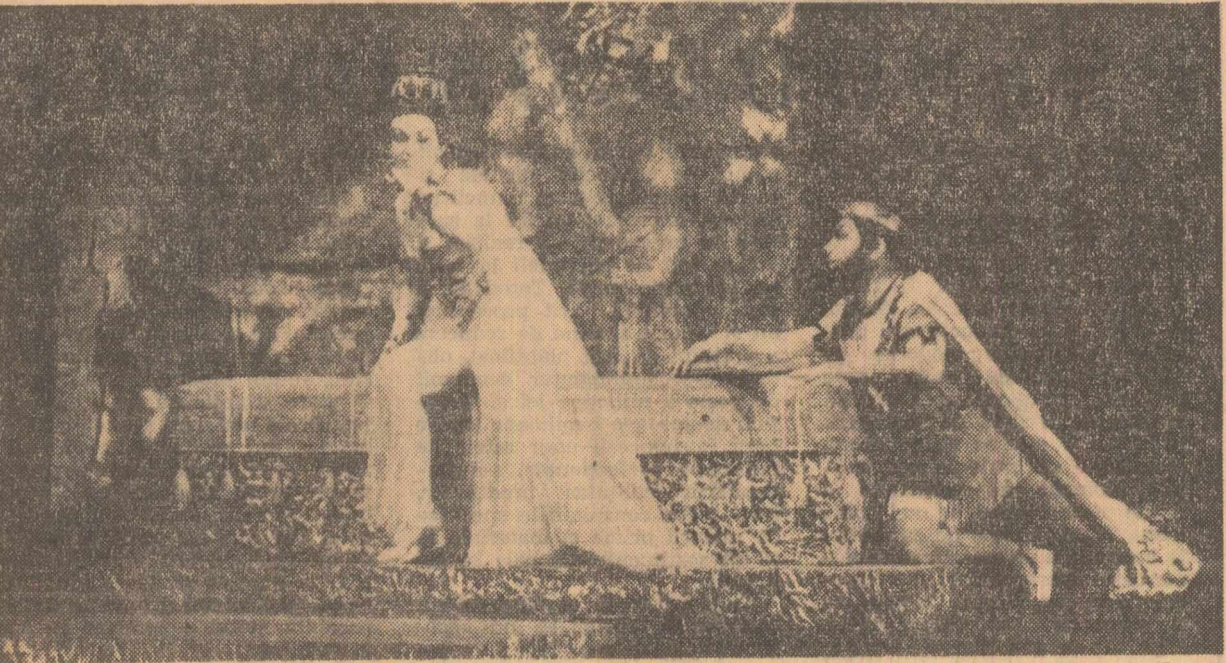
Mi s-a întîmplat nu o dată ca mergînd la cinematograful să am surpriza de a vedea cite un film de scurt-metraj deosebit de interesant, mai interesant uneori chiar decît filmul artistic din programul respectiv. Am văzut astfel documentare consacrate unor aspecte semnificative ale dezvoltării economiei noastre naționale, prezentări operi clasice ale picturii românești, reportaje cinematografice despre frumusețile patriei, incursiuni în diferite domenii ale științei etc. Și sînt convinș că mi-au scăpat o serie întreagă de scurt-metraje românești și străine care m-ar fi interesat. Aceasta din pricina faptului că — fără nici un fel de justificare — filmele la care mă refer rulează în cel mai desăvîrșit anonim.

Am mai citit în ziare și reviste critici la adresa lucrilor de publicitate în jurul filmelor de scurt-metraj. Situația a rămas însă neschimbată. Scurt-metrajul continuă să fie considerat ca un fel de „rudă săracă”, în pofida însemnătății acestor gen cinematografic, a valorii lui educative, a interesului unei largi categorii de spectatori. Ca profesoară, privesc această problemă și prin prisma contribuției pe care unele scurt-metraje o pot aduce la largirea orizontului de cunoștințe al elevilor, la stimularea dorinței lor de a se instrui. Pe lîngă posibilitatea și necesitatea folosirii mai largi a filmului în școli, ca ajutor direct în desfășurarea procesului instructiv-educativ, cred că, deosebi în perioadele de vacanță, vizionarea (și implicit popularizarea responsabilă) a unor documentare din programul cinematografic ar avea bune rezultate în această direcție. Astfel, filmul „Călătorie imaginară”, pe care l-am văzut zilele trecute în „completare” la cinematograful „Republica”, mi s-a părut de natură să întregesc cunoștințele elevilor (mai ales ale celor din clasa a XI-a) cu privire la teoria relativității. Filmul răspunde, dealtmîteri, unor preocupări actuale ale celor mai diverse categorii ale publicului, pentru că cine nu este dornic să afle lucruri noi cu privire la problemele și perspectivele zborurilor interplanetare? Zădărnice vei căuta însă vreun afiș sau vreo fotografie care să-ți atragă atenția asupra

acestui film! (De altmîteri, nici alte documentare nu sînt sprijinite prin afișaj, fotografiile nu există nici măcar în holul cinematografulor respective).

Inițiala studiuului „Alexandru Sahia” de a înțiră spectatorilor, într-un mod atrăgător, accesibil, citeva date esențiale privind teoria relativității este, fără îndoială, meritorie. Realizatorii filmului (scenariul Ion Minzatu și Mircea Popescu; regia, Mircea Popescu), au izbutit, după părerea mea, în bună măsură, să rezolve dificultățile pe care le ridică abordarea acestor teme foarte complexe; ei au recurs la un personaj un șarlatan care este în același timp autor de romane de anticipație. În goana cîndeiului, furat de imaginație, scriitorul — care descrie zborul unei nave cosmice spre Steaua Polară — încalcă unele legi ale științei, iar savantul din el îl reduce la realitate: la viteza foarte mare a navei, legile mecanicii clasice (a lui Newton) nu mai sînt valabile; vitezele foarte mari constituie domeniul teoriei relativității, cu ale cărei principiale idei facem în felul acesta cunoștință (viteza luminii — viteza limită; dilatarea timpului, de unde faptul, sugerat în film, că participanții la călătoria în adînc spațiului cosmic vor îmbătrîni mai încet decît ei rămași pe pămînt; variația masei cu viteza; echivalența masei și energiei și o scurtă referire la teoria generalizată a relativității: gravitația curbază în același mod toate liniile din univers). Chiar dacă unele noțiuni par, poate, insuficient explicate, „Călătorie imaginară” îmbogățește cunoștințele publicului, stîrșește interesul, te îndeamnă să cauți noi surse de informare. În ansamblu (inclusiv jocul actorilor, calitatea imaginii, a comentariului) filmul este o reușită și aș sugera studiuului să realizeze și alte filme consacrate prezentării accesibile a problemelor actuale ale științei. Eficacitatea acestor realizări este însă legată în mod direct de de inițierea unor acțiuni de popularizare, de publicitate, de organizarea eventuală a unor programe speciale pentru anumite categorii de spectatori, de scoaterea scurt-metrajelor din actualul lor anonim.

Prof. Ileana VOINESCU
Școala medie nr. 32

O scenă din „Samson și Dalila” de Saint Saens la Opera de stat din Cluj

EXPOZIȚIE DE TAPISERII FRANCEZE

Miercuri la amiază s-a deschis în sălile Muzeului de Artă al R. P. Romînie o expoziție de tapiserii franceze din colecția muzeului. Expoziția cuprinde vechi tapiserii provenind din vestitul atelier al lui Francois de la Planche și Marc de Comans din Paris, precum și de la manufacturile Gobelin, Aubusson și Beauvais. Vitrine speciale ilustrează activitatea unor reprezentanți contemporani ai acestei arte.

Au participat Pompiliu Macovei, adjunct al ministrului afacerilor externe, Octav Livezeanu, vicepreședinte al I.R.R.C.S., Ion Jalea, președintele Uniunii Artiștilor Plastici, reprezentanți ai Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, academicieni și alte personalități. A fost de față Jean Louis Pons, ambasadorul Franței la Bucureștii.

Pe zi ce trece, știința devine o componentă tot mai importantă în viața oamenilor. Radioul, televiziunea și telefonul automat sînt elemente majore ale cadrului în care trăim — iar apariția ciberneticii și cucerirea spațiului cosmic sînt evenimente tehnico-științifice care marchează o epocă în istoria omenirii. Pe de altă parte, știința are un rol tot mai mare în producție, ceea ce explică, de asemenea, interesul mereu crescînd pentru știință, sub diferitele ei forme de manifestare. Rolul deosebit de important al științei în societatea contemporană reiese deosebit de plastic și din datele statistice: în momentul de față trăiesc și acționează nouăzeci din numărul total de oameni de știință care au trăit vreodată pe glob.

Desigur că în fața acestui avînt nemaiîntîlnit al științei, pentru o mulțime de oameni apare o problemă deosebit de importantă, și anume aceea a informării științifice. Evident, în programele școlii de cultură generală sînt astăzi cuprinse o serie întreagă de date științifice moderne, care cu 10 ani în urmă nu figurau nici chiar în programele cursurilor universitare: e cazul transistorilor și al navelor cosmice — de exemplu. Dar cantitatea de informație ce se poate transmite în cadrul școlilor este limitată, iar progresul continuu al științei, și în general al culturii, ne arată în mod clar că instruirea nu poate fi un proces ce se limitează în timp la perioada de școlarizare: e continuă totă viața. Iată de ce apare problema importantă a literaturii de informare.

În primul rînd trebuie observat că literatura de informare este indispensabilă tuturor celor care lucrează nemijlocit în producție. Pătrunși largi ale oamenilor muncii lupă astăzi pentru realizarea sarcinilor de plan, pentru introducerea unei tehnologii moderne, la nivelul tehnicii mondiale. În fiecare an se înregistrează la noi în țară un număr mereu sporit de inovații și invenții, dintre care unele sînt utilizate apoi și peste hotare. Acest elan creator al maselor celor mai largi presupune însă însușirea, de către oamenii muncii, a celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii.

Este de la sine înțeles că nici un bun meseriaș nu poate fi în pas cu tehnica, dacă nu face un efort permanent de a fi la curent cu progresele din propriul său domeniu. Pentru exemplificare mă voi referi la radioelectronică. Pînă nu de mult, la noi erau răspîndite doar radioreceptoarele. În ultimii ani, numărul televizoarelor crește mereu. Acei care erau foarte buni reparatori de aparate de radio nu au putut trece la fața superioară a depunătorii televizoarelor, decît dacă au făcut efortul personal de a citi lucrările de specialitate apărute la noi și care tratează aceste probleme. Sînt sigur că problema se pune la fel în industria chimică, în metalurgie etc.

O lege generală arată că un om execută mai bine o anumită muncă, atunci cînd este conștient de ceea ce face. Iată de ce introducerea automatizării, de exemplu, trebuie să fie însoțită de ridicarea nivelului celor care lucrează cu sistemele automate pe care le conduc, astfel încît atunci

cînd, dintr-o cauză accidentală, la un moment dat se produce o defecțare a sistemului automat, el să știe ceea ce trebuie făcut.

La această categorie de cititori trebuie să adăugăm pe acei numeroși cititori care sînt nevoia de a fi la curent cu progresul științific și tehnic. Este absolut firesc ca astăzi, cînd știința și tehnica au un rol social atât de însemnat, păturile cele mai largi ale populației să manifeste dorința de a-și însuși cunoștințele în cele mai diverse domenii.

În afara lucrărilor care să reflecte progresele generale ale științei, sînt necesare lucrări de informare destinate specialiștilor din diferite alte domenii. De exemplu, biologii sînt interesați să cunoască principii ciberneticii, telefonii trebuie să cunoască logica matematică, iar electroniștii, lucrînd cu semiconductori, trebuie să posede elemente de fizica solidului. Nu e vorba aici de un lux intelectual, ci de necesitatea înțelgerii modului în care funcționează elementele cu care un specialist vine zilnic în contact.

Credem că e interesant de a reține și un alt aspect: în epoca noastră, în știință se observă două procese contrarii: unul care duce la o specializare din ce în ce mai adîncită, iar altul care se manifestă prin sinteze grandioase. O citită va ilustra prima afirma-

ție: societatea inginerilor de radio din S.U.A. publică de mult ani o revistă centrală. În ultimii ani, datorită apariției a numeroase specialități în interiorul radioelectronicii (considerată acum 20 de ani ca fiind doar o ramură a electrotehnicii) această societate publică, în afara revistei centrale, peste 30 de reviste pe specialități: comunicații spațiale, biotehnologie, teoria informației, calculatoare electronice etc.

Partea interesantă a acestui proces de adîncire a analizei formelor particulare de mișcare a materiei

izolate: electrostatica, electrodinamica, optica, magnetismul. Mai aproape de noi, cibernetica a pus la îndemna specialiștilor o serie întreagă de concepte și metode ce se aplică în biologie, psihologie, tehnică, economie etc. Colaborarea între specialiștii din domenii diferite a devenit astăzi o necesitate — dar ea nu se poate realiza decît prin stabilirea unui limbaj comun, a unei informări reciproce. Literatura de informare este un factor important în ridicarea continuă a nivelului de cunoștințe al celor angrenați în procesul de pro-

ducție și contribuie direct sau indirect la mîrșirea productivității muncii. Este de la sine înțeles că, deoarece se adresează unui public eterogen, literatura de informare trebuie să fie de mai multe nivele. Astăzi, cînd în țara noastră a elev din clasa a IX-a posedă elemente de teoria multimiilor, iar în clasele următoare învajă la fizică despre nivelele de energie din interiorul atomului, iar la chimie alia, foarte curînd, de natura legăturilor chimice, desigur că pentru a-l informa trebuie să l ne adresăm la nivelul corespunzător. Altfel trebuie să ne adresăm absolvenților celor opt clase ale învățămîntului general și, în fine, la alți niveluri care în trecut nu au avut posibilitatea de a studia.

Se constată că numeroase edituri depun eforturi în direcția îmbogățirii literaturii de informare. Astfel, Editura politică caută ca prin volume selectate să informeze pe nespecialiștii asupra progreselor realizate în științe contemporane printr-o lumină materialismului dialectic. Sînt de lăudat volumele în care au apărut, fie studii ale specialiștilor noștri, fie traduceri din lucrările unor savanți străini. De asemenea, Editura științifică a publicat volume — în marea lor majoritate originale — care sînt lucrări de informare fie pentru specialist, fie pentru marele public. În prima categorie intră acele lucrări mai ample și cu un nivel științific mai înalt, cuprînzînd date privind dezvoltarea unor ramuri noi, ca cibernetica, biochimia etc. În altele, apărute în cadrul colecției C.R.C.C.S. sub forma unor broșuri, sînt rezumată — la un nivel de largă accesibilitate — teme variate ca: natura luminii, neocibernetica, teoria relativității etc. O mențiune specială trebuie făcută pentru colecția „Știința Invîngere” (Editura tineretului) în care apar mereu lucrări interesante, tratînd probleme de mare actualitate. Cărțile din această colecție sînt cîte de adesea cu folos și de către numeroși intelectuali.

Și alte edituri cu profil tehnic publică lucrări de informare. Trebuie spus totuși că în acest sector avem încă serioase deficiențe. Practica arată necesitatea de a publica lucrările de informare în colecții, sub forma unor cărți de cîrca 120-150 pagini, de format nu prea mare, spre a putea fi pusă în buzunar. În multe țări există astfel

de colecții, care sînt bine cunoscute în întreaga lume, depășind uneori cifra de 1.000 de titluri. În momentul de față, în librăriile noastre nu se pot înțiră astfel de colecții destinate adulților și care să prezinte corect ultimele date ale științei, în diferite domenii. Ce interesant ar fi ca să putem găsi în librăriile noastre lucrări mici ca volum, dar scrise cu mare competență, din care să aflăm ultimele date ale științei cu privire la explorarea universului, dirijarea eredității la plante și animale, legile hazardului, teoria relativității generale. Nu ar fi interesant să avem la dispoziție lucrări tratînd subiecte ca: istoria picturii, artele în America precolombiană, rezerva, energicele ale lumii, romanul românesc în ultimii trei decenii, cîrte în psihologia contemporană, particulele elementare?

S-a sugerat, nu de mult, ca populația „Bibliotecă pentru toți” să apară în mai multe serii, din care unele științifice. Este o soluție numai parțială, deoarece cred că „Bibliotecă pentru toți” nu poate asigura apariția anuală a unui număr suficient de mare de titluri. După părerea noastră, în domeniul literaturii de informare e necesar un efort cu totul deosebit spre a recupera rămăneri în urmă. În a ceea ce lumină, credem că este pentru editurile noastre, o chestiune la ordine zilei, și dintre cele mai urgente, aceea de a asigura apariția — în cantități suficiente — a unor volume de informare științific grupate în diverse colecții și elaborate la nivelurile corespunzătoare stadiului actual de dezvoltare a culturii la noi în țară.

LITERATURA DE INFORMARE

Prof. univ. Edmond NICOLAU

o constituie faptul că descoperirile dintr-un domeniu interesează direct pe specialiștii ce lucrează în cu totul alte domenii. De exemplu, crearea amplificatoarelor electronice a interesat direct pe biolog, care fără aceste amplificatoare nu ar fi cunoscut practic nimic din manifestările electrice ale celulelor izolate, sau chiar ale tesuturilor; fără amplificatoare electronice nu ar fi existat nici electrocardiogramme, nici electroencefalogramme. În același timp, în epoca noastră apar și mari sinteze intelectuale. Teoria cîmpului electromagnetic este un minunat exemplu de împănare într-un singur edificiu grandios a unor ramuri științifice considerate mai înainte ca fiind

Solidaritate deplină cu lupta dreaptă a poporului vietnamez

Mitingul din Capitală

Miercuri după-amiază a avut loc în Capitală, în sala Lectoratului Central, un miting de protest împotriva acțiunilor agresive ale S.U.A. în Vietnam. Au participat membri ai Comitetului național pentru apărarea păcii și ai Comitetului orășnesc de luptă pentru pace, muncitori, oameni de știință, artiști și cultura, funcționari, militari, pensionari, studenți.

Mitingul a fost deschis de acad. Dumitru Dumitrescu, prim-secretar al Academiei R. P. Romine, președintele Comitetului orășnesc de luptă pentru pace.

Au luat cuvântul Nestor Ignat, președintele Uniunii Ziariștilor din R. P. Romine, acad. dr. Th. Burghel, muncitorul Dumitru Ion de la Uzinele „23 August”, scriitorul Titus Popovici, studenta Maura Constantinescu de la Institutul medico-farmacologic și generalul-colonel în rezervă Ilie Crețulescu, vicepreședintele ai Comitetului organizatoric al veteranilor din războiul antifascist. Vorbitorii au condamnat bombardamentele întreprinse de S.U.A. asupra teritoriului R. D. Vietnam, folosirea gazelor toxice împotriva populației sud-vietnameze și au cerut respectarea dreptului poporului din Vietnam de a-și hotărî soarta potrivit propriilor sale aspirații, precum și încetarea imediată a oricăror acte contrare păcii.

În încheierea mitingului, participanții au aprobat în unanimitate o moțiune adresată Comitetului vietnamez pentru apărarea păcii. Opinia publică din R. P. Romine, se spune în moțiune, a luat cunoștință cu îngrijorare și profund indignare de actul barbar săvârșit de trupele intervenționiste americane prin folosirea gazelor toxice și a bombelor cu napalm împotriva in-

În timpul mitingului

ceratului popor vietnamez, care apără cu eroism independența și libertatea patriei sale.

Poporul nostru, care nutrește sentimente de caldă prietenie față de eroicul popor vietnamez, își exprimă solidaritatea și sprijinul deplin cu lupta sa dreaptă.

Acțiunile militare agresive ale S.U.A. împotriva Republicii Democratice Vietnam sunt acte de război ce nu pot fi justificate cu nimic, săvârșite împotriva unui stat independent și suveran, ceea ce constituie grave încălcări ale normelor dreptului internațional și ale Cartei O.N.U. Folosirea de gaze toxice în Vietnamul de sud reprezintă un act de o deosebită gravitate, îndreptat împotriva umanității, act condamnat cu hotărâre de opinia publică

mondială. Intensificarea atacurilor militare agresive ale S.U.A. în Vietnam constituie o serioasă amenințare pentru pace în Asia de sud-est și în întreaga lume.

Împreună cu forțele iubitoare de pace din lumea întreagă, mișcarea pentru pace din Republica Populară Română își exprimă protestul hotărât față de folosirea gazelor toxice în Vietnamul de sud, condamnă cu energie politică agresivă a S.U.A. îndreptată împotriva R. D. Vietnam, cere să i se pună fără întârziere capăt, să se respecte acordurile de la Geneva din 1954 cu privire la Vietnam, să fie retrase toate trupele intervenționiste, iar poporul sud-vietnamez să fie lăsat să-și hotărâscă singur soarta.

(Agerpres)

A apărut PROBLEME ECONOMICE nr. 3/1965

Numărul pe luna martie al revistei cuprinde materialul semnat de Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român „Amintirea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, veșnic vie în inima partidului, a clasei muncitoare, a poporului”, Comunistul sedinței plenare a Comitetului Central al P.M.R. din 22 martie 1965, Hotărârea C.C. al P.M.R., a Consiliului de Stat și a Consiliului de Miniștri al R.P.R. pentru eternizarea memoriei tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej.

În continuare, revista publică articolele: Douăzeci de ani de la instaurarea puterii populare, de M. Fătu; Cu privire la corelația dintre creșterea venitului național și a produsului social total, de G. Părăianu; Posibilități de reducere a prețului de cost la organizațiile de construcții locale, de T. Coșcodan și M. Veintraub; Importanța economică a justei raționări a soțiilor

de griu și a hibridilor de porumb, de D. Torje; Balanța comercială și de plăți a României în perioada 1919-1938, de M. Horowitz; Poziții actuale ale gândirii economice burgeoze în problema subdezvoltării, de M. Dima.

La rubrica „Din planul Institutului de cercetări economice” este publicat materialul Piața comună vest-europeană și conflictul agricol, de I. Anghel și S. Sava, iar în cadrul schimbului de păreri, materialul Considerații privind delimitarea științelor și disciplinelor economice, de Șt. Arsene și V. Nicolae. Revista mai cuprinde consultația Adincirea crizei generale a capitalismului, de P. Teodor.

În cuprinsul numărului sunt inserate însemnări cu privire la industria U.R.S.S. și la dezvoltarea economică a R. P. Ungare, de asemenea rubricile Critică și bibliografie și Scrisori către redacție.

Informații

Miercuri la amiază noul ambasador al R. P. Ungare la București, Jozsef Vince, a depus o coroană de flori la Monumentul Eroilor Patriei.

Au fost de față reprezentanții ai Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Forțelor Armate și Sfatului popular al Capitalei.

(Agerpres)

De la A. D. A. S.

Administrația Asiguraților de Stat anunță: la tragerea de amortizare a asigurărilor mixte de persoane, din 31 martie 1965, au ieșit următoarele opt combinații de litere:

F.J.Z.; S.H.Z.; B.F.G.; T.L.Y.; N.I.E.; Y.G.H.; D.A.U.; M.D.L.

Se extinde mecanizarea în exploatarea forestiere

Exploatarea forestiere a fost înregistrată în acest an cu mai mult de 1000 de ferăstrăie mecanice, 120 trolii montate pe tractoare pentru scos și apropiat bustenii, 920 dispozitive de întinderea cablurilor și dezaninarea arborilor în timpul lucrărilor de scos și transport, 28 funiculare, ale căror linii de transport au în medie cea 1000 m fiecare, grupuri pentru acționarea funicularelor, sute de tractoare, autocamioane, autobuscule care contribuie la sporirea continuă a indicilor de mecanizare a lucrărilor de exploatarea și transport a lemnului. Indicii de mecanizare a lucrărilor în parcuri vor crește suplimentar întrucât măsură mai mare eforturile muncitorilor forestieri, asigurând o creștere însemnată a productivității muncii.

ALEXANDRU ȘAHIGHIAN

A înecat din viață, în ziua de 31 martie, după o grea suferință, scriitorul Alexandru Șahighian. Născut în București, la 20 noiembrie 1901, Alexandru Șahighian a desfășurat o largă activitate literară și publicistică. Încă din tinerețe a intrat în rândurile mișcării muncitorești, devenind în anul 1943 membru al Partidului Comunist Român, publicând articole, schițe și poezii în presa muncitorească și democratică a vremii. În aceste scrieri el a exprimat năzuințele și protestul masei lucrătoare.

După eliberare, Alexandru Șahighian a participat cu entuziasm și dăruire la opera de fărâmișare a culturii noi, socialiste în patria noastră. El a adus o contribuție însemnată la organizarea vieții literare, având munci de răspundere în conducerea Uniunii scriitorilor, îndeplinind diverse funcții obștești sau ca redactor la diferite publicații. În acest timp a scris piese de teatru și cărți pentru copii și tineret, reportaje și poezii, dintre care amintim comedia „Nepotul din Giurgiu”, cărțile pentru copii „Coiful de aur” și „Pozești dunărene”, volumul de reportaje „De la Tian-San la munții de Jasp”, volumul de poezii „Pasărea măiastră” și altele.

Pentru merite deosebite în domeniul activității obștești și literare a fost distins cu ordine și medali ale Republicii Populare Romine. Moartea lui Alexandru Șahighian constituie o pierdere dureroasă pentru literatura română. Amintirea lui va rămâne veșnic vie în inimile noastre.

Uniunea scriitorilor din R. P. Romine

Mitingul de dolu va avea loc vineri, 2 aprilie, ora 12, iar înmormântarea se va face la cimitirul Bellu, la ora 13.

TELEGRAMĂ

Excelenței Sale

CHIVU STOICA

Președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Romine BUCUREȘTI

Stimate domnule președinte,

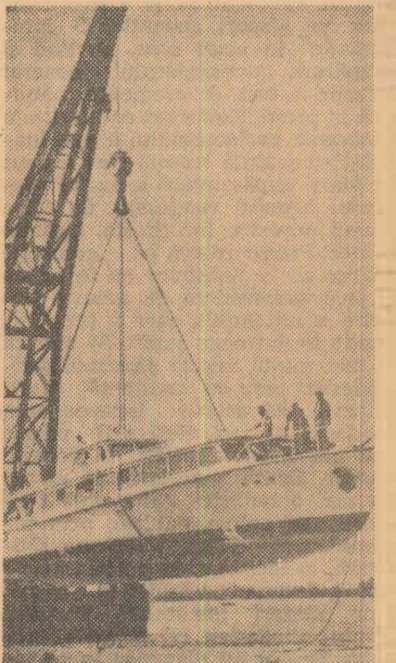
Vă transmit sincerele mele felicitări cu prilejul alegerii dv. în funcția de președinte al Consiliului de Stat al Republicii Populare Romine și sint încrezător în dezvoltarea continuă a relațiilor prietenești dintre cele două țări ale noastre.

Al dv. sincer LYNDON B. JOHNSON

VEȘTI DIN R. P. UNGARĂ

O nouă rafinărie de petrol

La Százhalombatta, în apropiere de Budapesta, se construiește o mare rafinărie de petrol. În cinstea celei de-a 20-a aniversări a eliberării Ungariei de sub jugul fascist, prima parte a rafinării, cu o capacitate de 1 milion tone pe an, a intrat zilele acestea în probe tehnologice. Procesul de producție va fi aproape în întregime automatizat. Reziduurile de rafinărie vor fi folosite de termocentrala electrică care se construiește în apropierea ei.

La șantierul naval din Véc macara plutitoare lansează la apă un nou hidrobus fluvial

Aparate destinate cercetărilor geofizice

În cei aproape 15 ani de existență, fabrica de aparate geofizice de măsurat din Budapesta a produs instalații și instrumente geofizice care se bucură de un bun renume atât în țară cât și peste hotare. În prezent, fabrica produce de 3 ori mai mult decât în 1955. În ultimii ani, aici s-a creat o instalație seismică cu 26 de canale, care a fost distinsă cu medalia de aur la expoziția universală de la Bruxelles. Recent, întreprinderea a produs un nou aparat electric denumit Laterlog, care măsoară rezistența electrică a straturilor subterane, informând astfel despre densitatea și caracterul omogen sau eterogen al acestora.

școli medii tehnice de specialitate. În cadrul a 14 mari întreprinderi funcționează școli serale pentru adulți. În acest an, 300 000 de adulți au luat loc pe băncile școlii.

Parcurile orașului

În cursul ultimilor ani, regiunea de sud a capitalei ungare a fost împădurită pe o suprafață de 250 hectare. În vastul parc se amenajează aici se plantează soiuri de copaci care cresc repede pe soluri nisipoase. În acest scop, în pădurea tânără de la marginea Budapestei au fost plantați numeroși cspaci originari din pusturile Africii de nord. Potrivit planurilor, lucrările de împădurire continuă și pe muntele Gellért.

Dezvoltarea învățămîntului seral

Numeroși muncitori, țărani, funcționari din Ungaria își completează cunoștințele după terminarea zilei de lucru. Numai la Budapesta învățămîntul seral se desfășoară în 800 săli de clasă. S-au înființat 40 de școli medii și

SPORT

Meciurile de ieri ale fotbalistilor noștri

În ciuda timpului ploios și rece, circa 10 000 de spectatori au asistat ieri după-amiază la cuplajul internațional de fotbal de pe stadionul „23 August” din Capitală, cuplaj în care două selecționata românești au susținut partide de verificare în compania unor formații de peste hotare. Fiește, cel mai așteptat meci a fost cel dintre selecționata divizionară A și formația Wiener Sport-Klub, clasată actualmente pe locul doi în campionatul austriac. Selecționata noastră a aliniat următorii jucători: Ionescu (Petrolul), Popa (Dinamo București), Solomon (Crișul), Halmágyeany (Petrolul), Greavu (Rapid), Ghergheli (Dinamo București), N. Georgescu (Rapid), Pircălab (Dinamo București), Dumitriu H. I. Ionescu (ambii de la Rapid), Crăineanu (Steaua) — din min. 46, în locul acestuia din urmă a jucat Codreanu (Rapid). După o repriză egală ca scor (1-1), fotbalistii romini au înscris încă două puncte, asigurându-și victoria cu 3-1.

mină este surprinsă de un contraatac al oaspeților. Hof primește mingea în apropierea portarului Ionescu; apărătorii noștri ezită să intervină și fotbalistul austriac înscrie.

Și după pauză selecționata are inițiativa. La 10 minute de la reluare marchează Ghergheli. Nu mult după aceea, Ion Ionescu ridică scorul la 3-1. În continuare, deși pun stăpînire pe joc — echipa vieneză cedînd în bună parte lupta — fotbalistii noștri nu mai pot fructifica de loc. Pripsea în fața porții și uneori tendința spre individualism contribuie la această ineficiență. În acest sens sint de reținut în mod special două mari ocazii. Lansat de Georgescu, Pircălab pătrunde pînă în apropierea porții dar, deși aflat într-unghi dificil, nu pasează, ci preferă să șuteze peste portar, în afara terenului. O ocazie similară are și Ionescu, la numai cîțiva metri de poartă, talonat de trei adversari, el nu pasează, ci șutează în bară.

Selecționata a prestat în general un joc rapid, cu acțiuni bine încheiate, majoritatea componentilor ei luptînd cu însuflețire pe toată durata partidei. Ar fi însă greșit să se tragă concluzii prea optimiste de pe urma comportării de ieri a selecționabililor. Echipa vieneză a prezentat în joc un lot valoros, dar nu și decisiv de o replică fermă. Oaspeții — fotbalistii cu calitate tehnică bine cunoscută — au stat deoseori în expectativă, și-au menajat for-

țele. Aceasta explică în bună parte ușurința cu care înaintașii noștri au ajuns în careul advers și — mai mult — lipsesete de orice suză imprecizia șuturilor la poartă, numeroasele ratări din poziții extrem de favorabile. Din aceleasi motive, nici comportarea apărătorii echipei noastre nu poate fi considerată edificatoare.

În deschidere, echipa de tineret a întrecut pe Szeged (R. P. Ungară) cu 2-0. Ambele goluri le-a înscris Frătăluț. Jocul tinerilor noștri fotbalisti, care în general au destulă experiență competițională, nu s-a ridicat la un nivel cît de cît satisfăcător. Pe toată durata partidei am putut remarca doar cele două faze din care au rezultat golurile și ratarea penaltului din min. 29 (teșeanul Matei a șutat afară).

Ion DUMITRIU

SOFIA 31 (Agerpres). — Miercuri la Ruse, într-un meci amical de fotbal, echipa locală Dunav a învins cu scorul de 1-0 echipa de juniori a R. P. Romine care se pregătește pentru turneul U.E.F.A.

INSEMNAȚII DE CĂLĂTORIE

LÎNGĂ CERFUL POLAR

Văzută din avion, Islanda, a doua insulă ca mărime din Europa, se prezintă sub forma unor platouri masive, ale căror înălțimi trec pe alocuri de 1 000 m și se sîrșesc, în marea lor majoritate, în iesituri uriașe la marginea oceanului. Platourile sînt însoțite de văi adînci, presărate cu pitorești formații de lavă și cu lacuri cristaline. Înălțîndu-se pe un teren format în principal datorită activității vulcanice, Islanda este o țară unică în felul ei. Cu mai bine de o mie de ani în urmă, pe acest pămînt pustiu au debarcat vikingii. Numele primului colonist venit din Norvegia este bine cunoscut astăzi: Ingolfur Arnarson.

Extremitățile nordice ale insulei, care are o suprafață de 103 106 km și o populație de numai 180 000 locuitori, se află în imediată apropiere a cercului polar. Proveniența și așezarea insulei cu conlătură naturii ei elemente din cele mai contrastante. Gheața și focul există aici localități. Din cauza numeroșilor vulcani, mulți în activitate, din adîncuri răzbat la suprafață, cu o uriașă forță, curentii puternici de abur și apă caldă începînd la înălțimi de 40 de metri, formînd așa-numitele gheizere, precum și izvoare termale, a căror temperatură atinge în unele locuri o sută de grade. Căleștii gheizerele erup în munișii acoperiți cu zăpadă și gheață.

Intinderi mari sînt acoperite de ghetari și lavă, cu cratere vulcanice și cu nisip — locuibilă fiind doar o mică parte din țară. Populația este răspîndită în cătune pescărești și în orașele înscrise de-a lungul coastelor.

„Golful fumegînd”

Orașul Reykjavik, capitala țării, concentrează 74 000 locuitori sau 43,5 la sută din totalul populației. În ciuda numelui său de „Golf fumegînd” — traducerea cuvîntului Reykjavik — orașul este complet lipsit de fum și funingine. Multe aspecte fac din el un oraș modern; între acestea și faptul că se află pe ruta principală dintre Europa și America. În centrul orașului se găsește clădirea Altingului, organul legislativ, edificiile băncilor și ale societății de navigație. Clădirile principale sînt construite din

dolerită, una din puținele feluri de piatră locală utilizabilă în construcții. Cea mai veche și mai frumoasă clădire publică este cea a birourilor guvernului, datînd din 1764 și construită în stilul marelui castel danez din vremea feudalismului. Multe din clădirile orașului au apărut în ultimele decenii. Unele sînt construite într-un stil specific, cu elemente care evocă munții islandezi, altele sînt însă lipsite parca de orice stil. Mulți oameni își vopșesc casele în culori deschise, adesea țipătoare, și totdeauna au grijă ca ele să contrasteze cu cele în care sînt vopșite casele vecine. În oraș nu vezi alei cu pomi, dar în multe grădini poate fi înflințită scoroșia decorativă și sitka totdeauna verde, adusă tocmai din Alaska.

Reykjavik folosește din plin condițiile oferite de izvoarele fierbinți. Apa clocotitoare este pompată printr-o conductă centrală spre capitală, fiind apoi îndreptată spre fiecare casă. Cu ea se încălzește locuințele, unde se poate fierbe cafeaua la orice oră din zi și din noaptea, sau se alimentează nenumăratele sere în care plante tropicale cresc în voie. La Reykjavik, uneori este mai greu să procuri apă rece decît caldă.

Oceanul, avuție națională

Din capitală, mașina te duce în mai puțin de o oră în orașele apropiate: Grindavik și Keflavik. Pe zece kilometri se înșiră numai cîmpuri acoperite de lavă, fără un fir de iarbă. Văzînd pămînturile așe, vizitatorii stăin înțeleg mai bine importanța pe care o are pentru Islanda oceanul cu resursele sale. Într-adevăr, economia țării se bazează în principal pe pescuit. Și englezii sînt insulari și pescari, dar acolo nu se pescuiesc anual, pe cap de locuitor, mai mult de patru kilograme și jumătate de pește, în timp ce în Islanda se exportă din mare aproape trei tone de pește de fiecare locuitor. 97 la sută din exportul islandez este format din pește și produse de pește. Avînd

o economie unilaterală, islandezii sînt nevoiți să importe o largă gamă de produse. Ei pot să facă acest lucru numai în schimbul peștelui. Un singur exemplu poate fi edificat. În Islanda există case mici de gospodărie țărănești, situate la cinci-zece kilometri una de alta. Pentru electrificarea lor a fost nevoie de crearea unei foarte întinse rețele electrice, propiță pe stîlpi de lemn care au fost importați de peste mări. Un singur stîlp echivalează cu două butoaie de heringi.

Aproximativ 17 la sută din populația țării se ocupă cu pescuitul sau lucrează în industria prelucrătoare a peștelui. În prezent funcționează peste 90 de fabrici de filetare a peștelui, cu o capacitate de 1 100 tone în 16 ore. Meseșia aleasă de cei aproximativ 9 000 de muncitori pescari este deosebit de aspră. Iarna, cînd zilele sînt mai scurte iar vremea instabilă și furtunoasă, munca pescarilor devine și mai grea. Adesea, tocmai în timpul sezonului de pescuit pescarii nu pot să iasă în larg zile întregi din cauza furtunilor. Cînd însă timpul s-a îndreptat cît de cît, nimic nu-l mai reține în port și atunci pentru ei săpînțina nu mai are zi de odihnă.

În agricultură lucrează în prezent aproximativ 20 la sută din populația țării, ocupîndu-se în principal cu creșterea oilor și comutelor mari. Turmele, parte caracteristică a peisajului islandez, pasează în munișii și pe platouri, fără păstori, fără cîini însoțitori și, în general, fără pază; lipsind pădurile, lipsesc și animalele de pradă. Mica suprafață fertilă — aproximativ 1 la sută din teritoriul țării — este cultivată de circa 7 000 de fermieri.

Industria prelucrătoare a produselor agricole este slab dezvoltată. Există doar cîteva fabrici de prelucrare a lînii, de tăbăciră a pieilor și de conservare a cărnii. Economia islandeză a avut de suferit de pe urma tendințelor inflaționiste care s-au manifestat în anii postbelici. În scopul combaterii lor, guvernul a adoptat un program preînscris valorificarea mai rațională a puștelor resurse ale țării pe piața externă. În combaterea inflației și a deficitului balanței comerciale guvernul are de

Ghergheli și I. Ionescu, în careul oaspeților. Foto: Gh. Vințila

COMPETIȚII PESTE HOTARE

TURNUL DE ȘAH DE LA MAR DEL PLATA a continuat cu disputarea partidelor din runda a 8-a. Florin Gheorghiu l-a învins în 38 de mutări pe argentinianul Vicente Palmiro, într-o variantă a gambitului damei. Leonid Stein a cîștigat la Pihnik, iar Averbach a remizat cu Oscar Panno. Au fost întrerupte 5 partide.

În clasament conduce Najdorf cu 5,5 puncte (2), urmat de Stein — 5 puncte, Panno, Averbach, Benko — 4,5 puncte și o partidă întreruptă fiecare. Florin Gheorghiu se află pe locul 6, cu 4 puncte și o partidă întreruptă.

NOI CAMPIONI MONDIALI DE BOX. — La Madison Square Garden s-au disputat două meciuri pentru titlul mondial de box. În cadrul categoriei semimijlocie, Emile Griffith l-a învins la puncte pe salanganul său, José Stable, iar la categoria semizebra José Torres (Porto Rico) l-a deposedat de titlu pe americanul Willie Pastrano. Portorica-

PRONOEXPRES

La tragerea Pronoexpres nr. 13 din 31 martie 1965 au fost extrase din urnă următoarele numere:

10 12 35 20 37 9
Numere de rezervă: 28 21
Fond de premii: 541 937 lei.

Imagine din țara gheizereilor

întimpinat multe greutăți, generate de economia unilaterală și de condițiile naturale vitrege.

O țară fără armată

Islandezii, oameni mîndri ca și strămoșii lor, sînt reținuți în exprimarea sentimentelor altă față de străini, cît și față de cei apropiați. Tineret, fete și băieți, adunați la cinematografe, la baruri și cafenele, nu sînt gălăgioși ca semenii lor din țările Sudului. În Reykjavik sînt multe baruri și restaurante, dar băuturile spirituoase se vînd numai la unele și numai la anumite ore. Vinzarea berii este prohibită. La bar se poate consuma cafea, lapte — considerat băutura națională — produse de cîștărie. Copii de 8-9 ani, care, la fel ca și cei din bazarul din Istanbul, au învățat engleza „după ureche”, pot fi înținuți în hoteluri, în magazine, în atelier de deservire, gata oriînd să-și ofere serviciile turistilor, sau pe stradă, strîngînd cît îi tîn puterile titlurile edițiilor de seară ale ziarelor. Ni s-a spus că toate acestea, precum și obiceiul de a înceta cursurile la școală pentru ca elevii să ajute la descărcatul peștelui, atunci cînd a sosit un transport bogal, fac parte din educația pe care societatea dorește să o dea micilor islandezi.

„Viitorul pescar-marinar, spun islandezii, nu trebuie să fie răsfățat”. Islanda, țară membră a N.A.T.O., nu are armata sa. În schimb, pe teritoriul ei se află o bază militară americană — la Keflavik. De mai mulți ani, poporul islandez duce o luptă hotărâtă pentru desființarea ei.

Mi s-a spus că toți copiii din Islanda sînt obligați să învețe și foarte în timpul școlii. De abilitatea înotătorului poate depinde viața viitorului pescar și, în unele cazuri, chiar mai multe vieți. Cîți islandezi nu și-au găsit moartea aproape sau departe de țărîmurile patriei, cîți pescari au fost așteptați în zadar de familiile lor!

Georghe ILINCA

DE PESTE HOTARILE

Dizolvarea parlamentului sud-rhodesian

• Manevra lui Ian Smith • Ce se urmărește prin așa-zisele alegeri generale

SALISBURY 31 (Agerpres). — La Salisbury a fost anunțată dizolvarea Parlamentului sud-rhodesian. Purtătorul de cuvânt oficial al guvernului a făcut cunoscut că la 7 mai vor avea loc alegeri generale. O „proclamație” în acest sens, purtând și semnătura guvernatorului general britanic, a fost, de asemenea, publicată în presă. Hotărârea cu privire la dizolvarea parlamentului a fost luată într-o ședință secretă care a avut loc marți după-amiază la sediul partidului Frontul rhodesian, de către primul ministru Ian Smith. Agenția France Presse relevă că „cercurile politice de la Salisbury au fost luate prin surprindere de această hotărâre a lui Smith, care a provocat emoții în întreaga țară”. Se știe că de mai multă vreme guvernul sud-rhodesian cere cu insistență Marii Britanii să acorde independență Rhodesiei de sud, fără a fi primit însă un răspuns pozitiv. În această situație, Smith a declarat că nu va lua nici o hotărâre unilaterală fără a consulta opinia publică, prin intermediul alegerilor. În ultimele săptămâni, la Salisbury se vorbea foarte curent despre „posibilitatea ținerii unor alegeri generale”. Partidul Frontul rhodesian (al primului ministru Smith) nu dispunea în parlament de majoritatea de două treimi necesară pentru a aduce unele amendamente constituției. El încercă să obțină majoritatea necesară prin a-

legerile generale de la 7 mai. Or, după cum se știe, în virtutea actualei constituții sud-rhodesiene, drept la vot are minoritatea albă și doar un număr infim de africani, deși așteptarea din urmă alcătuiesc majoritatea populației. Așa se explică de ce Ian Smith organizează astfel de alegeri generale care ar putea asigura, fără prea mari dificultăți, victoria partidului său. El nu-și ascunde, însă, teama că populația africană ar putea reacționa cu energie, fapt care ar compromite această manevră. Pentru a preveni acest lucru, autoritățile au și început să ia măsuri din ce în ce mai stricte de securitate. Pe de altă parte, agenția France Presse sublinia într-un comentariu că și observatorii politici de la Salisbury „se îndoiesc de faptul că aceste „alegeri” ar putea să-i aducă lui Smith rezultatele scontate — adică să convingă guvernul britanic și pe membrii Commonwealthului că el se bucură de sprijinul efectiv al majorității populației sud-rhodesiene în acțiunea de proclamare unilaterală a independenței”. Premierul britanic, Harold Wilson, i-a adresat lui Smith un mesaj, al cărui conținut nu a fost făcut cunoscut până acum. Totuși agențiile de presă afirmă că el se referă, fără îndoială, la hotărârea de dizolvare a Parlamentului sud-rhodesian și de organizare a alegerilor.

Divergențe manifestate la congresul U. C. D.

BERLIN 31. — Corespondentul Agerpres, St. Deju, transmite: Divergențele dintre diferitele tendințe manifestate la Congresul partidului guvernamental vest-german, Uniunea creștin-democrată — în special între fostul cancelar Adenauer, care este lider al partidului, și actualul ministru de externe, Schröder — formează obiectul a numeroase comentarii ale observatorilor prezenti la Düsseldorf. Ziarul vest-berlinz „Telegraph” scrie: „Noua țintă de atac a președintelui U.C.D. este un om din propriile rânduri și tot ce reprezintă el: Gerhard Schröder. E drept că numele său nu a fost pomenit la

Düsseldorf, dar oricare cunoscător al situației poate subînțelege acest nume din fiecare frază, pe care Adenauer o rostește cu voce ridicată, cu privire la prietenia germano-franceză lăsată în paragină, la politica europeană care se pierde în nisip...”. „Die Welt” precizează: „Adenauer a recunoscut deschis că privește cu îngrijorare viitorul partidului său”. Corespondentul U.P.I. în R.F.G., Wilfried Saliger, relatează: „În discuții particulare, delegații au criticat atât pe vechiul cit și pe noul cancelar. Acest lucru era de neconceput înainte la congresele U.C.D.”.

Potrivit unui comunicat oficial, până acum se știe că în urma cutremurului de pământ din Chile au pierit aproximativ 250 de persoane, peste 2000 sunt rănite și există un mare număr de dispăruți. Pe de altă parte, 25.000 de persoane au rămas fără locuințe. În timp ce echipele de salvare continuă să lucreze, la Santiago de Chile începe să se manifeste solidaritatea internațională. Pe aeroportul local au sosit două avioane care au adus alimente și medicamente din Argentina, iar Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (F.A.O.) a anunțat la Roma, unde se află sediul acesteia, că s-a oferit să trimită alimente spre regiunile sinistrate. Crucea Roșie olandeză a donat 180 kg de plasmă sanguină.

Intr-una din localitățile chilene distruse de cutremur

Corespondențe din Atena

Centenarul imnului „Spre libertate”

Denunțarea contractului Olimpiaki

Ziua națională a poporului grec a coincis anul acesta cu sărbătorirea centenarului înființării imnului național „Spre libertate”, scris de poetul revoluționar Solomos, pe muzica compozitorului corifet Nicolas Manzaros.

Istoria imnului se contopește cu istoria luptelor pline de jertă pentru libertate duse de poporul grec, cu istoria marilor războaie împotriva jugului otoman de la începutul secolului trecut.

Acum 144 de ani, în 1821, la 25 martie, la adunarea poporului din orașul Calavrita, conducătorii luptei pentru libertate ai grecilor depunau jurământul „libertate sau moarte”. Răscoala maselor obidite împotriva jugului otoman a cuprins, rând pe rând, toate regiunile țării, apropiindu-se către anul 1825 de victoria. În ajutorul turcilor a venit însă oastea lui Ibrahim Pașa, care a pus în Peloponez și s-a îndreptat spre insula Greciei centrale, unde orașul Misolonghi, asediat de multă vreme, refuza să se predea.

Lupta eroică a celor 12.000 de locuitori ai orașului l-a inspirat, în scrierea imnului, pe poetul revoluționar Solomos, care privea masc-

Ună dintre problemele care în ultimele zile au atras atenția presei grecești este hotărârea marelui armator grec Onassis de a denunța, în mod unilateral, contractul încheiat cu statul grec privind exploatarea societății aeriene Olimpiaki.

Filid o problemă de însemnătate implică financiare, vicepreședintele guvernului, Stefanopoulos, a convocat la o conferință pe ministrul de finanțe Mitsotakis, pe ministrul comunicațiilor Alamantis și pe ministrul adjunct al coordonării, Kanelopoulos. În acest cadru s-a subliniat că denunțarea de către Onassis a contractului atrage după sine răsucuparea de către stat a societății la prețul de 30 milioane dolari, chiar dacă valoarea ei ar depăși această sumă.

La constituirea a fost apoi invitat și Onassis, care și-a expus motivele pentru care cere denunțarea contractului. El a susținut că principala motiv este „presiunea personalului societății pentru mărirea salariilor, precum și motive personale”, pe care a refuzat să le dezvăluie.

După plecarea lui Onassis s-a hotărât ca întreaga problemă să fie discutată în cadrul Consiliului economic guvernamental, forul suprem economic al țării.

Afirmările lui Onassis au stîrnit vii proteste în rândurile membrilor sindicatelor lucrătorilor aviației de pasageri. Într-un comunicat al federației acestor sindicate se subliniază că „este o acuzație inacceptabilă și calomnioasă să se pună în legătură revendicările legitime ale sindicatelor cu denunțarea de către Onassis a contractului său cu statul

grec”. Comunicatul se referă la cazurile concrete când personalul societății a renunțat la unele revendicări și subliniază că în anul 1964 a acceptat, în loc de o reanșare rezonabilă a salariilor, acordarea unei sume forfetare. Onassis promisese că, începând din ianuarie 1965, va defini condițiile de retribuție a muncii. Pe baza promisiunilor sale au început negocierile privind mărirea salariilor. Onassis a cerut din nou ca contractul colectiv din 1964 să fie prelungit pe încă 4 ani. În comunicat se arată că reprezentanții sindicatelor nu au respins această propunere, cum ar fi fost firesc, ci au hotărât să continue negocierile, convins că în același timp adunări generale ale sindicatelor pentru a se discuta noua situație creată. Comunicatul relevă că „motivele reale ale denunțării de către Onassis a contractului de exploatare a societății Olimpiaki cu statul grec... trebuie căutate în altă parte”.

După cum arată zărele, prin denunțarea contractului, Onassis căută să facă presiuni asupra statului pentru a obține suma de 25 milioane lire în vederea cumpărării unor avioane cu reacție Boeing 707. Cotidianul „Atenaiki” consideră că acesta intenționează să vîndă statului grec avioanele vechi și să-și procure avioane noi, moderne. Același ziar relevă că, din surse apropiate de Onassis, se apreciază că acesta consideră mic profitul său anual din exploatarea societății, care se ridică la numai... 28 milioane drahme.

Constantin ALEXANDROAIE

Tendințe inflaționiste în țările Pieței comune

BRUXELLES 31 (Agerpres). — Miniștrii de finanțe ai Pieței comune și-au încheiat sesiunea consacrată examinării măsurilor care urmează a fi luate pentru combaterea inflației din cele șase țări membre ale acestui organism economic vest-european. Miniștrii au discutat și adoptat recomandările comisiei executive de a limita în continuare creșterea cheltuielilor publice.

Explicând măsurile adoptate de miniștri, Robert Marjolin, vicepreședinte al Comisiei Pieței comune, a arătat că prețurile se află în creștere în toate țările membre ale acestui organism și că acțiunile întreprinse până acum nu au dat roadele așteptate, ceea ce constituie un motiv de îngrijorare. El și-a exprimat părerea că tendințele inflaționiste sînt parțial rezultatul pătrunderii capitalului străin, îndeosebi american, în economia țărilor vest-europene.

Spania CONFLICTUL DINTRE AUTORITĂȚI ȘI UNIVERSITATE

MADRID 31 (Agerpres). — Într-o corespondență din Madrid, referitoare la manifestațiile studențești, ziarul „Le Monde” scrie: „Prăpastia între guvern și universitate se adâncește. La Barcelona facultățile de științe economice și de drept au fost închise și studenții și-au pierdut dreptul de a fi înmatriculați, în timp ce facultățile de filozofie și de literă au fost redeschise. Sîmbătă la Madrid, 232 de studenți de la Facultatea de științe economice și politice, împreună cu profesorii lor, printre care se afla decanul facultății, Castaneda, s-au baricadat în localul facultății, în plin centrul capitalei, pentru a protesta împotriva reținerii ilegale a delegaților sindicali ai studenților. Clădirea a fost complet încercuită de forțele de poliție, împiedicînd astfel sute de studenți să se alature celor din incinta facultății. Au fost operate arestări. „Pe deasupra dată tovarășilor noștri din Catalonia este revoltătoare, a declarat un delegat al studenților din Madrid. Pierderea drepturilor de înmatriculare este o măsură de „clasă”. Fiul unui milionar va putea cu ușurință să-și plătească taxele de reexaminare, însă fiul unui modest funcționar sau un bursier va fi incapabil să facă acest lucru”.

Marșul organizat la Milano împotriva acțiunilor agresive în Vietnam

VII PROTESTE ÎMPOTRIVA ACȚIUNILOR AGRESIVE ÎN VIETNAM

Declarația Ministerului de Externe al R.D. Vietnam

HANOI. — Ministerul Afacerilor Externe al R.D. Vietnam a dat publicității o declarație în care protestează împotriva acțiunilor agresive repetate și intensificate ale flotei a 7-a americane împotriva R.D. Vietnam. Declarația se referă la atacul din 29 martie împotriva insulei Bach Long Vi, întreprins de nave port-avioane și distrugătoare ale flotei a 7-a și de avioane cu reacție americane, precum și la atacurile aeriene și navale din 30 martie asupra orașului Dong Hoi din regiunea Vinh Linh. Subliniind că aceste provocări reprezintă acte de agresiune deosebit de grave, care violează acordurile de la Geneva din 1954 cu privire la Vietnam și normele elementare ale dreptului internațional, declarația cere ca guvernul S.U.A. să retragă imediat unitățile flotei a 7-a din golful Bac Bo, să pună capăt oricăror acte de încălcare a suveranității și înte-

grităților teritoriale a R.D. Vietnam și să-și retragă forțele militare din Vietnamul de sud, în conformitate cu prevederile acordurilor de la Geneva din 1954.

HANOI 31 (Agerpres). — Într-un mesaj adresat președintelui Comisiei Internaționale de Supraveghere și Control, colonelul Ha Van Lau, șeful misiunii de legătură a Inaltului Comandament al Armatei Populare Vietnameze, arată că la 31 martie numeroase valuri de avioane turboreactoare și turbopropulsore americane și sud-vietnameze au pătruns în spațiul aerian al R.D. Vietnam și au bombardat regiuni populate situate de-a lungul căilor de comunicație și cursurilor de apă din provinciile Nghe An, Ha Tinh și Quang Binh. Primele rapoarte arată că unitățile Armatei Populare Vietnameze au doborât 12 avioane și au avariat multe altele.

PRAGA 31 (Agerpres). — Secretariatul Consiliului Mondial al Păcii a dat publicității scrisoarea deschisă adresată organizațiilor partizanilor păcii de prof. John Bernal, președintele Prezidiului Consiliului Mondial al Păcii. În scrisoare se condamnă folosirea gazelor toxice în Vietnam de către forțele armate americane și sud-vietnameze și note atacuri săvârșite de avioanele americane în Vietnamul de nord. Scrisoarea cheamă toate organizațiile partizanilor păcii, toate grupurile internaționale, regionale, naționale și locale să-și concentreze eforturile pentru ca în săptămânile viitoare în întreaga lume să răsună un viguros glas de protest.

PARIS 31. — Corespondentul Agerpres, Georges Dascal, transmite: Într-o scrisoare adresată Mișcării Naționale pentru pace, Jean Paul Sartre scrie: „Trebuie să ne alăturăm deschis prietenilor noștri vietnamezi, antrenînd în Franța și în Europa întreaga o vastă mișcare de protest, care să oblige guvernele țărilor occidentale să se desolidarizeze în mod public de agresiunea americană”.

MOSCOVA 31 (Agerpres). — În cadrul unor mitinguri, care au avut loc la diferite întreprinderi din Moscova, la Uzina de envelope din Leningrad, la Uzina de tractoare din Minsk, la întreprinderile constructoare de mașini din Siberia, în colhozuri și sovhozuri din Extremul Orient, participanții au condamnat cu hotărâre agresiunea americană în Vietnam.

BUENOS AIRES 31 (Agerpres). — În capitala Argentinei, Buenos Aires a fost organizată o demonstrație de protest împotriva acțiunilor americane în Vietnam. Participanții la demonstrație au adoptat un mesaj în care cer încetarea imediată a intervenției americane în Vietnam.

PEKIN 31 (Agerpres). — După cum transmite agenția China Nouă, Federația națională a femeilor din R. P. Chineze, Asociația chineză pentru studierea politicii și dreptului și Asociația tehnico-științifică din China condamnă cu hotărâre folosirea gazelor toxice de către trupele americane în Vietnamul de sud.

LONDRA 31 (Agerpres). — O delegație din partea a 3.000 de lucrători ai zărilor londoneze a făcut o vizită la reședința oficială a primului ministru britanic, Wilson, pentru a protesta împotriva sprijinirii de către guvernul britanic a acțiunilor Statelor Unite în Vietnam.

Sesiunea Consiliului permanent al N. A. T. O.

REZERVE ȘI EZITĂRI

PARIS 31. — Corespondentul Agerpres, Georges Dascal, transmite: Consiliul permanent al N.A.T.O. s-a întrunit miercuri în sesiune ordinară la Paris. Importanța acestei sesiuni este subliniată de participarea unor miniștri de externe sau a adjuților lor, precum și de faptul că lucrările se vor prelungi timp de două zile. În cursul celor două ședințe de miercuri au fost dezbătute problemele situației din Orientul Apropiat. Agenția France Presse precizează că problema indochineză va fi examinată abia joi, la cererea expresă a subsecretarului de stat al S.U.A., George Ball.

Presa franceză de miercuri dimineața comentează implicățiile și șansele actualei sesiuni a Consiliului permanent al N.A.T.O. Ziarele „Paris Jour”, apropiat cercurilor guvernamentale franceze, subliniind că ministrul de externe al Franței nu participă la sesiune, arată că „discuțiile nu pot duce la nici un rezultat satisfăcător nici pe plan atlantic, nici pe plan european”. Ziarul arată că intenția principală a lui Ball este de a obține sprijinul aliaților atlantici față de politica americană în Vietnam. Dar, relevă „Paris Jour”, secretariatul pactului se teme că o asemenea cerere să „nu facă să explodeze întreaga organizație, datorită poziției Franței, rezervelor scandinave și ezitării unor țări ca Italia”.

Lucrările întîlnirii studențești internaționale

SOFIA 31 — Corespondentul Agerpres, C. Linte, transmite: La Sofia au continuat lucrările întîlnirii studenților din Balcani, zona Adriaticii și Cipru în cadrul a trei comisii. Comisia care dezbate problemele cooperării în domeniul învățămîntului, științei și culturii a fost prezidată de Vasile Vlad, membru al Consiliului U.A.S.R. Delegația studenților romini a avut o întîlnire cu studenții Institutului mecano-electrotehnic din Sofia. Miercuri după-amiază, conducătorii și unii membri ai delegațiilor participante la întîlnire au fost primiți de Jivko Jivkov, membru al Biroului Politic al P.C.B. și prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri. În cinstea delegațiilor și participanților la întîlnire a fost oferită o recepție.

Corespondență din Paris

Cinema gratis!

La 30 martie, cea mai mare parte a cinematografeilor din Franța au întrerupt o operație spectaculoasă denumită „Cinema gratis”, în cadrul „Zilei naționale a apărării cinematografilor franceze”. La intrarea cinematografeilor, cifrele au arătat: „Astăzi francezii sînt invitați la cinematograful francez. Nu facem grevă. Nu vrem să vă lipsim de distracția dumneavoastră favorită. Dar pentru a nu plăți taxele excepționale care copleșesc cinematograful, sinteți cu toții invitații noștri”.

Două spectacole din cursul după-amiezii au fost gratuite la toate cinematografele ce prezintă filme franceze, după care ele și-au închis porțile. Această manevră originală a fost organizată de toate ramurile industriei cinematografice alți de federații patronale, cît și de federații de salariați, spre a protesta împotriva contra taxelor asupra încasărilor la cinematografe pe care ele le consideră ca exagrate.

În studii, laboratoare și birouri au avut loc scurte întreruperi de lucru.

Această originală formă de grevă a celui de a 7-a carte a avut ca scop pe de o parte de a atrage atenția asupra situației cinematografilor franceze, și de a lipsi în această zi statul de venituri, ca o formă de protest, iar pe de altă parte de a asigura în schimb sprijinul și simpatia spectatorilor.

AI. GHEORGHIU

Conferința de presă a președintelui Braziliei

RIO DE JANEIRO 31 (Agerpres). — Alegerile prevăzute prin constituție pentru 1965 și 1966 vor avea loc la data fixată, a declarat președintele Castello Branco în prima sa conferință de presă ținută de la preluarea puterii în aprilie 1964. În această conferință de presă, scrie agenția France Presse, consacrată exclusiv problemelor interne, președintele Castello Branco a justificat pe larg principiile politicii sale economice îndreptate spre îngrijirea inflației și restabilirea echilibrului economic. El a respins criticile formulate recent de unii industriași brazilieni împotriva acestei politici economice.

Pe de altă parte, scrie agenția, atenția observatorilor a fost reținută îndeosebi de condamnarea formală a tezelor susținute de adversarii consuliștilor electorale, ceea ce confir-

mă că președintele Castello Branco intenționează să se îndepărteze de „linia dură” preconizată de unii membri din anturajul său în special după recenta răscălat nereușit din sudul Braziliei.

La sfîrșitul conferinței de presă, președintele Braziliei a răspuns la unele întrebări scrise ale zărilorștilor privind problemele de politică externă. În legătură cu problema vietnameză, Branco a declarat că „guvernul brazilian nu intenționează să trimită trupe în această parte a lumii” și că „orice soluție negociată ar fi binevenită”. Președintele Braziliei a arătat, pe de altă parte, că țara sa dorește să întărească cît mai mult posibile legăturile de cooperare cu țările europene, îndeosebi cu țările Pieței comune.

SCURTE ȘTIRI

ROMA. La Ministerul Afacerilor Externe al Italiei a avut loc schimbul instrumentelor de ratificare a acordului de colaborare tehnico-științifică între R. P. Română și Italia, semnat la București, la 16 iunie 1964. Schimbul instrumentelor de ratificare a fost făcut de Mario Zagari, subsecretar de stat la Ministerul Afacerilor Externe al Italiei și Mihai Marin, ambasadorul R. P. Romine la Roma.

vede o majorare cu 25 la sută pentru chiriile apartamentelor construite înainte de 1959. Impozitul indirect asupra bunurilor de larg consum se mărește de la 9 la 12,5 la sută. Tariful poștal se majorează în medie cu 10 la sută, iar cel de cale ferată — cu 11 la sută. Se scumpește, de asemenea, vinurile, berea și alte articole.

BELGRAD. Agenția Taniug anunță că la 31 martie la Belgrad au început convorbirile oficiale între Iosip Broz Tito, președintele R. S. F. Iugoslavia, și Habib Burghiba, președintele Republicii Tunisia, care se află în vizită în Iugoslavia. Cu acest prilej s-a făcut un schimb de păreri cu privire la situația internațională și cu privire la problemele colaborării bilaterale.

CAIRO. Gamal Abdel Nasser a condus marți prima ședință a guvernului după realegarea lui în funcția de președinte al R.A.U. În cuvînt rostit, președintele Nasser s-a referit la unele probleme ale situației interne, subliniind faptul că R.A.U. „se află în prezent într-o nouă etapă de dezvoltare”.

BUDAPESTA. Agenția M.T.I. relatează că Jenő Baconi, locuitor al ministerului comerțului exterior al R. P. Ungare, duce la Paris tratative în vederea încheierii unui acord comercial pe termen lung între Ungaria și Franța. El a avut întîlniri cu M. Bokanovski, ministrul industriei, E. Pisan, ministrul agriculturii, precum și cu reprezentanții ai cercurilor economice și financiare din Franța. Jenő Baconi se va întîlni, de asemenea, cu conducătorii ai Centrului național al comerțului exterior și ai Camerei de comerț din Franța, precum și cu reprezentanții ai cercurilor industriale.

VARȘOVIA. La 31 martie a luat sfîrșit sesiunea Seimului R. Polone a celei de-a treia legislații. Seimul a aprobat o serie de legi printre care legea cu privire la securitatea și igiena muncii, cu privire la judecarea tovarășească, cu privire la organizarea institutelor de învățămînt superior și Academiei de științe a R. P. Polone. Cîmbrăntarea de încheiere a fost rostită de mareșalul Seimului, Czeslaw Wycech.

LONDRA. Ambasadorul R. P. Romine la Londra, Alexandru Lăzărescu, cu soția, au oferit un dejun în cinstea ministrului afacerilor externe al Marii Britanii, Michael Stewart, și soției sale.

GENEVA. Premiul internațional „Kalinga” pentru popularizarea științei a fost atribuit doctorului Weaver, reputat om de știință american. Juriul desemnat de UNESCO pentru decernarea premiului a fost compus din prof. Ștefan Nicolau, directorul Institutului de fizică din București, prof. C. Waddington, directorul Institutului de genetică animală din Edinburg, și dr. V. Deulofeu, chimist argentinian.

LONDRA. După cum anunță agenția B.T.A., între R. P. Bulgaria și Anglia a fost semnat la Londra un acord comercial pe perioada 1965—1970. S-a semnat, de asemenea, un protocol care reglementează schimbul de mărfuri pe perioada 1 aprilie 1965-31 martie 1966. Potrivit listelor de mărfuri, în 1965 schimbul de mărfuri dintre cele două țări va crește cu 25 la sută.

COPENHAGA. Folketingul danez a adoptat o lege prin care se majorează prețurile la bunurile de larg consum, tarifele poștale, precum și chiriile. Printre altele, noua lege pre-